

وزارت معارف

معینیت انکشاف نصاب تعلیمی و تربیه معلم
ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی
و تألیف کتب درسی

کتاب معلم

رهنمای تدریس دروس اجتماعی

صنف پنجم

رهنمای تدریس دروس اجتماعی

صنف پنجم

سال چاپ: ۱۳۹۵ هـ. ش

کتاب های درسی متعلق به وزارت معارف بوده، خرید و فروش آن جداً ممنوع است.
با متخلفین برخورد قانونی صورت می گیرد.

unicef

د هر ماشوم لپاره
برای هر طفل

وزارت معارف

معینیت انکشاف نصاب تعلیمی و

تربیه معلم

ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی

و تألیف کتب درسی

کتاب معلم

رهنمای دروس اجتماعی

صنف پنجم

سال چاپ: ۱۳۹۵ ه. ش.

مؤلفان:

- سرمؤلف نجيب الله «امين افغان»
- معاون سرمؤلف محمد رفيق «مومند»
- معاون سرمؤلف سامعه «واعظ»
- پوهنيار محمد فاروق «عمر خيل»
- معاون سرمؤلف محمد انور «مشفق»

ايديت علمي و مسلکي:

- معاون سرمؤلف قديم شيرزي «بابكر خيل» امر بخش اجتماعيات.
- سرمؤلف مير عبيدالله

کميته ديني، سياسي و فرهنگي:

- حبيب الله «راحل» مشاور وزارت معارف در رياست انکشاف نصاب تعليمي.

کميته نظارت:

- دكتور اسد الله محقق معين نصاب تعليمي و تربيه معلم
- دكتور شير علي ظريفي مسؤول پروژه انکشاف نصاب تعليمي
- سرمؤلف عبدالظاهر گلستاني رئيس عمومي انکشاف نصاب تعليمي و تأليف کتب درسي

طرح و ديزاين:

- رحمت الله «غفاري»
- الماس «ظفري»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سرود ملی

دا وطن افغانستان دی	دا عزت د هر افغان دی
کور د سولې کور د تورې	هر بچی یې قهرمان دی
دا وطن د ټولو کور دی	د بلوڅو د ازبکو
د پښتون او هزاره وو	د ترکمنو د تاجکو
ورسره عرب، کوچري	پامپریان، نورستانیان
براهوي دي، قزلباش دي	هم ایماق، هم پشه یان
دا هیواد به تل ځلیري	لکه لمر پر شنه آسمان
په سینه کې د آسیا به	لکه زړه وي جاویدان
نوم د حق مودی رهبر	وایو الله اکبر وایو الله اکبر

پیام وزیر معارف

سپاس بیکران آفریدگاری را که انسان را در احسن تقویم آفرید و او را قدرت بیان بخشید و به زیور علم و اندیشه آراست و درود بی پایان بر پیامبر مکرم اسلام حضرت محمد مصطفیٰ - صلی الله علیه وسلم - که معلم بزرگ انسانیت است و پیام آور رحمت و هدایت و روشنایی.

تعلیم و تربیت نقطه آغاز هر تحول و سنگ بنای توسعه در هر جامعه است. هدف اصلی تعلیم و تربیت به فعلیت رساندن نیروهای بالقوه انسان و شگوف ساختن استعدادهای درونی وی است.

کتاب درسی یکی از ارکان مهم در فرایند تعلیم و تربیت محسوب می‌شود که همگام با تحولات و پیشرفت‌های علمی نوین و مطابق با نیازمندیهای جامعه تهیه و تألیف می‌گردد و باید دارای ظرفیت و ظرفیتی باشد که بتواند آموزه‌های دینی و اخلاقی را توأم با فرآورده‌های علوم جدید با میتودهای نوین به شاگردان منتقل کند.

کتابی که اکنون در اختیار شما قرار دارد، بر اساس همین ویژه‌گی‌ها تهیه و تألیف شده است. سعی وزارت معارف همواره براین بوده که نصاب تعلیمی و کتب درسی معارف کشور، متکی بر مبانی تعلیم و تربیت اسلامی و حفظ هویت ملی، مطابق با معیارهای علمی و روش‌های تربیتی نوین بوده، استعدادهای دانش‌آموزان را در همه زمینه‌های اخلاقی و علمی شکوفا گرداند و قدرت تفکر، ابتکار و حس جستجوگری را در آنها تقویت بخشد. ترویج فرهنگ گفتگو و رواداری، تقویت حس وطن‌دوستی، مهربانی، گذشت و همبستگی از خواست‌های دیگر وزارت معارف است که باید در کتب درسی متبلور باشد.

کتاب‌های درسی بدون داشتن معلم خوب و مسلکی نمی‌تواند اهداف مورد نظر را بر آورده سازد. معلم یکی از ارکان مهم تعلیم و تربیت و مجری برنامه‌های آموزشی و تربیتی است. از معلمان و آموزگاران خوب، متعهد و دلسوز کشورم که ستیزه با سیاهی و نادانی را پیشه خود ساخته اند، صمیمانه آرزو مندم که با تطبیق دقیق و مخلصانه نصاب تعلیم، کودکان و جوانان میهن را بسوی فتح قله‌های رفیع دانش، اخلاق و معنویت رهنمون گردند.

کامیابی نظام آموزشی کشور بدون همکاری جدی مردم غیر ممکن است. ازین رو از همه اقشار و افراد ملت شریف افغانستان، بخصوص از خانواده‌ها و اولیای محترم شاگردان خواهشمندم که از هیچگونه همکاری در جهت تحقق اهداف معارف دریغ نورزند. همچنان از همه نویسندگان، دانشمندان، متخصصان تعلیم و تربیت و اولیای محترم شاگردان تقاضا می‌شود که با رایۀ نظریات و پیشنهادهای سالم و نقدهای سازنده خود وزارت معارف را در بهبود هر چه بیشتر کتابهای درسی همکاری نمایند.

لازم می‌دانم از تمام مؤلفان دانشمند و کارمندان اداری و فنی وزارت معارف که در تهیه، تألیف، طبع و توزیع این کتاب زحمت کشیده‌اند و از همه نهادهای ملی و بین‌المللی که در زمینه چاپ و توزیع کتب درسی همکاری نموده‌اند، قدردانی و تشکر نمایم.

در اخیر از خداوند منان استدعا دارم که به لطف بی پایان خود، ما را در تحقق آرمانهای مقدس معارف یاری رساند.
 انه سمیع قریب مجیب.

دكتور اسد الله حنيف بلخي

وزیر معارف

فهرست

عنوان.....	صفحه
درس (اول).....	۱.....
درس (دوم).....	۳.....
درس (سوم).....	۵.....
درس (چهارم).....	۷.....
درس (پنجم).....	۹.....
درس (ششم).....	۱۱.....
درس (هفتم).....	۱۳.....
درس (هشتم).....	۱۵.....
درس (نهم).....	۱۷.....
درس (دهم).....	۱۹.....
درس (یازدهم).....	۲۱.....
درس (دوازدهم).....	۲۳.....
درس (سیزدهم).....	۲۵.....
درس (چهاردهم).....	۲۷.....
درس (پانزدهم).....	۲۹.....
درس (شانزدهم).....	۳۱.....
درس (هفدهم).....	۳۳.....
درس (هجدهم).....	۳۵.....
درس (نزددهم).....	۳۷.....
درس (بیستم).....	۳۹.....
درس (بیست و یکم).....	۴۱.....
درس (بیست و دوم).....	۴۳.....
درس (بیست و سوم).....	۴۵.....
درس (بیست و چهارم).....	۴۷.....
درس (بیست و پنجم).....	۴۹.....
درس (بیست و ششم).....	۵۱.....
درس (بیست و هفتم).....	۵۳.....
درس (بیست و هشتم).....	۵۵.....
درس (بیست و نهم).....	۵۷.....

۵۹.....	درس (سی ام)
۶۱.....	درس (سی و یکم)
۶۳.....	درس (سی دوم)
۶۵.....	درس (سی و سوم)
۶۷.....	درس (سی و چهارم)
۶۹.....	درس (سی و پنجم)
۷۱.....	درس (سی و ششم)
۷۳.....	درس (سی و هفتم)
۷۵.....	درس (سی و هشتم)
۷۷.....	درس (سی و نهم)
۷۹.....	درس (چهل و یکم)
۸۱.....	درس (چهل و دوم)
۸۳.....	درس (چهل و سوم)
۸۵.....	درس (چهل و چهارم)
۸۷.....	درس (چهل و پنجم)
۸۹.....	درس (چهل و ششم)
۹۱.....	درس (چهل و هفتم)
۹۳.....	درس (چهل و هشتم)
۹۵.....	درس (چهل و نهم)
۹۷.....	درس (پنجاه و یکم)
۹۹.....	درس (پنجاه و دوم)
۱۰۱.....	درس (پنجاه و سوم)

درس (اول)
وقت تدریس (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		جامعه چیست؟
هدف کلی		شاگردان راجع به جامعه معلومات حاصل نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • با جامعه آشنا شوند. • مفهوم جامعه را بیان کرده بتوانند. • با جامعه علاقه مندی پیدا نمایند.
روش تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و مؤد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر وغیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری،
فعالیت های تدریس و آموزش درصنف		<p>فعالیت های مقدماتی</p> <p>زمان ۱۰ دقیقه</p> <p>سلام و احوال پرسی، تنظیم صنف و گرفتن حاضری.</p> <p>ایجاد انگیزه</p> <p>- به نظر شما جامعه چیست؟</p>
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۳۵ دقیقه	<p>- شاگردان به عنوان درس جدید توجه می نمایند.</p> <p>- به دقت گوش می دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد؛ تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی فهمند یادداشت کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی فهمند روی تخته نوشته و معنا می نماید.</p> <p>- درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p>

	<p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.</p> <p>- به سؤالات متن درس جواب می دهند.</p>	<p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به انواع جامعه بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی از متن کتاب سؤالها می کند.</p> <p>- درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.</p>
--	--	---

جواب به سؤال های متن درس

- ۱- جامعه از جمع شدن انسان ها و عمل های متقابل آنان به وجود آمده است.
- ۲- هدف مشترک این گروه آموختن علم و دانش و... است.
- ۳- از طریق زراعت و مالداري.

معلومات اضافی

جامعه چیست؟

یک جامعه ، جمعیتی سازمان یافته از اشخاصی است، که با هم در سرزمینی مشترک سکونت دارند، با همکاری در گروهها نیازهای اجتماعی، ابتدایی و اصلی شان را تأمین می کنند و با مشارکت در فرهنگ مشترک به عنوان یک واحد اجتماعی متمایز شناخته می شود.

درس (دوم)

وقت تدریس (یک ساعت درسی)

شرح مطالب		عناوین مطالب
انسان و جامعه		عنوان درس
شاگردان با روابط انسان و جامعه آشنا شوند		هدف کلی
<p>از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ماهیت روابط انسان و جامعه را بفهمند • رابطه جامعه و انسان را بیان کرده بتوانند • با روابط افراد جامعه علاقه مند شوند. 		اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی
فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.		روش تدریس
کتاب، تخته، تباشیر، چند تصویر از خانواده.		مواد درسی و مؤد درسی
تحریری، تقریری، عملی و غیره.		شیوه ارزیابی
<p>فعالیت های مقدماتی</p> <p>سلام و احوال پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری، دیدن، کارخانه‌گی، طرح سؤال از درس گذشته و ارتباط آن با درس جدید.</p>		فعالیت های تدریس و آموزش درصنف
<p>ایجاد انگیزه</p> <p>- به نظر شما انسان و جامعه با هم چه ارتباط دارند ؟</p>		
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۳۵ دقیقه	<p>- شاگردان به عنوان درس جدید توجه می نمایند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p>	<p>- معلم محترم عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می‌خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنا می‌نماید.</p> <p>- درس را تشریح می‌نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p>

	<p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.</p> <p>- به سؤالات متن درس جواب می دهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.</p>	<p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به رابطه انسان و جامعه بحث کند.</p> <p>- جهت ارزیابی از متن کتاب سؤالها می کند.</p> <p>- درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.</p>
<p style="text-align: center;">جواب به سؤال های ها متن درس</p> <p>۱- هیچ کس به تنهایی نمی تواند، همه ضروریات خود را برآورده سازد چرا که به همکاری همدیگر احتیاج دارند.</p> <p>۲- جامعه می تواند شما را از لحاظ نیاز های جسمی، عاطفی، مالی کمک و حمایت کند.</p> <p>۳- دست به دست هم داده، به خاطر ساختن یک جا معه بهتر کوشش کنیم.</p>		
<p style="text-align: center;">معلومات اضافی</p> <p style="text-align: right;">انسان و جامعه</p> <p>هر کدام از ما، در هر گوشه از جامعه انسانی که زنده گی می کنیم، جزء گروه خاصی از جامعه هستیم. افکار و اندیشه ها، رفتارها و گفتارها و حتی نوع پوشیدن لباس، آداب خاص و رفتارهای ما، ما را در شمار گروه خاصی از جامعه قرار می دهد. ارتباط ما با افراد دیگر و دوستی ها و همراهی های ما با دیگران، می تواند بیانگر اندیشه ها و اهداف ما باشد. اینکه ما با چه کسانی همراه هستیم و چه کسانی را به دوستی خود انتخاب می کنیم، به آن معناست که ما با آنها هم نظر هستیم، یک هدف را برگزیده ایم. در اندیشه، مخالف آنها نیستیم و در راهی متفاوت از آنها قدم نگذاشته ایم. پس به جا است اگر به دوستی ها و دشمنی ها، رابطه ها و همراهی های ما دقیق تر نگاه کنیم و به اصولی بیندیشیم که ما را به سوی روابطی سالم و دوستی هایی مفید، با آینده ای روشن هدایت کند.</p>		

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		روابط اجتماعی
هدف کلی		شاگردان با روابط اجتماعی آشنا شوند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند: <ul style="list-style-type: none">• مفهوم روابط اجتماعی را بدانند• روابط اجتماعی را تشریح کرده بتوانند• با روابط اجتماعی دلچسپی پیدا کنند
روش تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و ممتد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، چند تصویر از خانواده.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، عملی و غیره.
فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان	وقت
معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید: <ul style="list-style-type: none">- به نظر شما آیا انسان می‌تواند بدون روابط با دیگران ، در جامعه زنده گی نماید.- عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.- متن درس را به صدای بلند می خواند.- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.- به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده ، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنا می‌کند.- معلم درس را تشریح می نماید.- از چند شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به راجع به اهمیت روابط اجتماعی بحث نمایند.	۴۵ دقیقه	
<ul style="list-style-type: none">- شاگردان جواب های گوناگون می‌دهند.- به عنوان درس جدید توجه می‌کنند.- به دقت گوش می‌دهند.- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.- لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند.- به دقت گوش میدهند.- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.		

<p>- به سؤالات متن درس جواب میدهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.</p>	<p>- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می پردازد.</p> <p>- درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.</p>
<p style="text-align: right;">جواب به سؤال های ها متن درس</p> <p>۱- به هر اندازه که ارتباط ما با دیگران بیشتر باشد به همان اندازه نیازهای خود و جامعه خود را خوبرتر برآورده کرده می توانیم.</p> <p>۲- هیچ کس به تنهایی نمی تواند همه احتیانات خود را برآورده سازد چرا که به همکاری همدیگر احتیاج دارند</p> <p>۳- زبان مهمترین وسیله ارتباطی در جامعه بشری است. انسان به وسیله زبان میتواند مشکل ترین مفهوم ها و احساسات را به دیگران انتقال دهد.</p>	
<p style="text-align: center;">معلومات اضافی</p> <p style="text-align: right;">روابط اجتماعی چیست؟</p> <p>روابط اجتماعی در دنیای پیشرفته از عناصر مهم برای دوام زنده گی است و آنرا می توانیم چنین تعریف کنیم. روابط اجتماعی ارتباط بین دو نفر و یا چند گروه را بیان می کند به عباره دیگر روابط اجتماعی ارتباط و وابسته گی متقابل انسان ها با همدیگر است این روابط می تواند به صورت دوستی باشد و یا دشمنی. برقرار کردن روابط از نیاز های اجتماعی هر انسان است. حتی می توان گفت که ظهور رفتار اجتماعی به همان ماه های اولیه زندگی نوزاد برمی گردد زمانی که کودک لبخند اجتماعی اش را ظاهر می سازد و به این طریق رابطه خود را، با افراد خانواده برقرار می کند و این حرکات نوزاد با محیط روز به روز بیشتر می شود در آغاز افراد که برای نوزاد به عنوان اجتماع شناخته می شوند محدود بوده که شامل پدر و مادر کودک می شود. در شرایط امروزی دیده شده است، که نوجوانان و جوانان دختر و پسر بیشتر از روابط اجتماعی سالم حرف می زنند که این روابط باعث رشد و ترقی آنان می گردد؛ اما اگر این روابط از نوع فکری و عقیدتی نوجوانان و جوانان که رشد نیافته باشد، جنبه های منفی آن بیشتر، به نظر می رسد. هر انسان با وجود آن که از هر نوع امکانات مادی و معنوی برخوردار باشد همیشه تلاش کند تا با یک برخورد نیک و صمیمی روابط اجتماع سالم را در جامعه بیشتر از هر وقت دیگر گسترده تر سازد زیرا بدون روابط نمی توان هیچ کاری را انجام داد.</p>	

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		نیاز جامعه به صلح
هدف کلی		شاگردان با صلح آشنا شوند
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند: <ul style="list-style-type: none"> • مفهوم صلح و نیاز جامعه به صلح را بدانند • راجع به نیاز جامعه به صلح توضیحات داده بتوانند • برای تأمین صلح در جامعه بکوشند.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد ممکن و ممد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
فعالیت های معلم		فعالیت های شاگردان
<p>معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می نماید:</p> <ul style="list-style-type: none"> - چه فکر می کنید؟ چرا به صلح ضرورت داریم. - عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد. - متن درس را به صدای بلند می خواند. - بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد؛ تا درس را به صدای بلند بخوانند. - به شاگردان هدایت می دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده ، لغات و اصطلاحات را که نمی فهمند یادداشت نمایند. - لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی فهمند روی تخته نوشته و معنا می نماید. - معلم درس را تشریح می نماید. - از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند. - شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به فواید صلح بحث نمایند. - جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می پردازد. - درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را وظیفه می دهد. 		<p>۴۵ دقیقه</p> <ul style="list-style-type: none"> - شاگردان جواب های گوناگون می دهند. - به عنوان درس جدید توجه می نمایند - به دقت گوش می دهند. - مطابق هدایت معلم عمل می کنند. - مطابق هدایت معلم عمل می کنند. - لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می نویسند. - به دقت گوش می دهند. - مطابق هدایت معلم عمل می کنند. - به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند. - به سؤالات متن درس جواب می دهند. - به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.

جواب به سؤال‌های متن درس

- ۱- جنگ و نا آرامی ضرر ها و خسارات زیاد مالی و جانی به کشور و مردم ما وارد ساخته است، از اینرو مردم کشور ما به صلح نیاز دارد.
- ۲- با برقراری صلح و امن در جامعه زمینه برای تحصیلات، تعلیم و تربیت اطفال و جوانان مساعد می گردد.
- ۳- در فضای صلح و امنیت است که جامعه به سوی پیشرفت و علم می رود.

معلومات اضافی

صلح نیاز اجتماعی

صلح یک ضرورت مهم اجتماعی است. با عملی نمودن موضوعات زیر، صلح در یک جامعه به میان آمده می‌تواند:

- ۱- احترام به حقوق انسان.
- ۲- از بین بردن هر نوع خشونت و تبعیض.
- ۳- احترام به رنگ، نژاد و ملیت ها.
- ۴- به رسمیت شناختن حق حاکمیت و رای ملی و غیره...

در ضمن به ملت ها رفتاری توصیه می‌شود که برپایه تفاهم، درک متقابل، مدارا و گفتگو باشد. و طبیعت برای این که این ارزش‌ها بتواند به رفتارهای عملی در جامعه و زنده‌گی روزمره، خانه، مکتب و گروه‌های اجتماعی تبدیل شود، باید در مکتب آموزش داده شود. چون این نسل جوان است که باید در آینده برای تضادهای طبیعت و جامعه و بحران‌های اجتماعی راه‌حل‌های سازنده پیدا کند. از طرفی حق هر دانش آموز است که در یک محیط صلح‌طلبانه و دور از خشونت در مکتب و دور از زورگویی و ناامنی، رشد کند و بتواند مهارت‌های روحی را فراگیرد تا شرایط تحصیلی و زنده‌گی اش را بهبود بخشد. علاوه بر آن، دوران مکتب بهترین زمان در طول زنده‌گی برای تعالی شخصیتی، تعالی تربیتی، آماده‌گی برای حضور در زنده‌گی جمعی و مسؤولیت پذیری است و یادگیری در دوران مکتب، از همه دوران‌ها پایدارتر است.

صلح نیاز مبرم همه جامعه است. زنده‌گی بدون صلح در هرجای دشوار و مشکل است درپرتو صلح است که انسانها به مدارج ترقی و تعالی می‌رسند مردم افغانستان در طول اضافه از ۳۰ سال تقریباً همه امکانات بهتریستی خود را از دست دادند و نیاز به صلح دارند، تا در پرتو صلح به اعمار باز سازی سرک ها، پل‌ها، مکاتب، مدارس، مساجد، کارخانه‌ها شفاخانه‌ها، استخراج ذخایر معدنی و رفع بیکاری، بپردازند.

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		حقوق انسان
هدف کلی		شاگردان با حقوق انسان آشنا شوند
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند: <ul style="list-style-type: none"> • مفهوم حقوق انسان را بدانند. • حقوق خود و دیگران را بیان کرده بتوانند. • به حقوق دیگران احترام قایل شوند.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد ممکن و ممد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان	وقت
<ul style="list-style-type: none"> - معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می نماید : - به نظر شما انسان دارای کدام حقوق است؟ - عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد. - متن درس را به صدای بلند می خواند. - بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند. - به شاگردان هدایت می دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده ، لغات واصطلاحات را که نمی فهمند یادداشت نمایند. - لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی فهمند روی تخته نوشته و معنا می نماید. - معلم درس را تشریح می کند. - از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند. - شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به حقوق همدیگر بحث نمایند. 	<ul style="list-style-type: none"> - شاگردان جواب های گوناگون می دهند. - شاگردان به عنوان درس جدید توجه می نمایند - به دقت گوش می دهند. - مطابق هدایت معلم عمل می کنند. - مطابق هدایت معلم عمل می کنند. - لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می نویسند. - به دقت گوش میدهند. - مطابق هدایت معلم عمل می کنند. - به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت معلم عمل می نمایند. 	۴۵ دقیقه

<p>- به سؤالات متن درس جواب میدهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.</p>	<p>- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می پردازد.</p> <p>- درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.</p>
<p style="text-align: center;">جواب به سؤال های متن درس</p> <p>۱- حق زنده گی و حیات داد خداوندی است. باید همه انسانها در حفاظت و حمایت حق زنده گی برای خود و برای دیگران، تلاش کنند</p> <p>۲- هر کس حق دارد بیاموزد و در مکاتب و پوهنتونها به تحصیلات خود ادامه دهد.</p> <p>۳- حق حیات، حق تعلیم، حق مالکیت، حق گشت و گذار، آزادی انتخاب شغل، حق داشتن محیط سالم، مساوات، حق آزادی و آزادی بیان.</p>	
<p style="text-align: center;">معلومات اضافی</p>	
<p style="text-align: center;">مصادیقی از حقوق انسان</p> <p>حقوق انسانی، قدرت و امتیازاتی است که خداوند(ج) برای انسان به عنوان اشرف و اکرم آفریده هایش وضع و قرار داده است و هیچ کس نمی تواند آن را از انسان سلب کند</p> <p>-آزادی: از نظر اسلام، هر انسانی آزاد به دنیا آمده است. پس برده دیگری نیست؛ ،</p> <p>-اتمام حجت: از حقوق انسان نسبت به خدا این است که خداوند حق را به او نشان دهد و چاه و راه را بنمایاند. چنین حقی از خود خداوند نشأت گرفته است. از این روست که خداوند با ارسال پیامبران و کتب آسمانی اتمام حجت کرده و کسی را بدون اتمام حجت مجازات نمی کند.</p> <p>-حق ازدواج: انتخاب همسر و ازدواج، از حقوق انسانهاست</p> <p>-استفاده از طبیعت: استفاده از طبیعت، حق همه انسانهاست و کسی نمی تواند این حق را، از کسی سلب کند.</p> <p>-حق پناهندگی: حق پناهندگی به عنوان راهی برای نجات از شکنجه و فشار برای همگان ثابت است.</p> <p>-حق تجارت: از حقوق مسلم انسان حق تجارت است. پس کسی نمی تواند، این حق را از کسی سلب کند.</p> <p>-حق تصمیم گیری: انسانها، دارای حق رأی و انتخاب، در تعیین سرنوشت خویش است.</p> <p>-حق حیات: همه انسانها، دارای حق حیات هستند</p> <p>-حق اخوت: یکی از حقوقی که در اسلام وضع شده حق اخوت و برادری است که بسیار با ارزش است</p> <p>-حق حرم: حرم الهی اختصاصی به ساکنان مکه ندارد و همه مسلمانان از این حق برخوردارند.</p> <p>-حق تغذیه: همه انسان ها از حق تغذیه سالم برخوردارند و این از حقوق طبیعی و فطری بشر است.</p> <p>-حق حضانت: پدر و مادر، دارای حق حضانت کودک خویش هستند</p> <p>-حقوق آوارگان: آواره شده گان ناحق به وسیله دشمنان، مجاز به اقدام نظامی به نفع خود هستند.</p> <p>-دیگر حقوق انسانی: در آیات قرآنی از حق دادرسی و دسترسی عادلانه به قضا، حق دفاع از خود در برابر ظالم، حق عبادت ،حق قصاص،، حق مالکیت، حق وطن و مسکن مورد اطمینان و ده ها حق دیگر سخن به میان آمده است که نمی توان در یک نوشتار کوتاه همه را بیان کرد.</p>	

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		خدمات اجتماعی
هدف کلی		شاگردان با خدمات اجتماعی آشنا شوند
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند: <ul style="list-style-type: none"> • مفهوم خدمات اجتماعی را بدانند. • خدمات اجتماعی را تشریح کرده بتوانند. • با خدمات اجتماعی دلچسپی پیدا کنند.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب
مواد ممکن و ممد درسی		کتاب، تخته، تباشیر و چند تصویر خانه.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
فعالیت های معلم		فعالیت های شاگردان
<p>وقت ۴۵ دقیقه</p> <p>معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید:</p> <p>به نظر شما، چرا جامعه به خدمات اجتماعی نیاز دارد؟</p> <p>عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد.</p> <p>متن درس را به صدای بلند می‌خواند.</p> <p>بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنا می‌نماید.</p> <p>معلم درس را تشریح می‌نماید.</p> <p>از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به خدمات اجتماعی بحث کنند.</p>		<p>شاگردان جواب های گوناگون می‌دهند.</p> <p>به عنوان درس جدید توجه می نمایند</p> <p>به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند.</p> <p>به دقت گوش میدهند.</p> <p>مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.</p>

- به سؤالات متن درس جواب میدهند. - به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می پردازد. - درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.
<p style="text-align: center;">جواب به سؤال های متن درس</p> <p>۱- در زمان های گذشته بیشتر نیاز های انسان در خانواده و قریه رفع می شد.</p> <p>۲- ولی به تدریج و با تغییر شیوه زنده گی رفع همه نیازها از توانایی خانواده خارج گردید، و وظیفه برآورده کردن این نیاز ها به ادارات خاصی که کار شان عرضه خدمات اجتماعی به مردم است واگذار شد.</p> <p>۳- تعلیم و تربیه، صحت عامه، ترانسپورت و غیره.</p>	
معلومات اضافی	
<p>لازم است؛ تا مفهوم «خدمات اجتماعی» را به اختصار روشن کرد، تا بدین طریق بتوانیم به سهولت منظور از فوق را دریا بیم.</p> <p>چنانچه می دانیم اصطلاح «خدمات اجتماعی» از ترکیب دو کلمه «خدمات» جمع «خدمت» و «اجتماعی» تشکیل شده است.</p> <p>در لغت نامه ها معانی مختلفی برای «خدمت» بیان شده است از آن جمله: کار کردن برای کسی، هدیه، تعظیم، عریضه، و نخستین معنا آن یعنی «انجام کاری برای کسی» که با اندیشه ما در این راستا تطابق دارد.</p> <p>اصول مختلف قانون اساسی توجه به تربیه و پرورش اجتماعی را به صراحت مدنظر قرار داده است که در این راستا، تکلیف اصلی به عهده دولت است که با بهره گیری از منابع عظیم مالی و امکانات پیش بینی شده در اصول وقوانین نسبت به ارائه خدمات اجتماعی برای همه مردم به خصوص «گروه های خاص اجتماعی» تدابیر لازم را اتخاذ نماید.</p> <p>آخر سخن این که مفهوم «خدمات اجتماعی در اسلام» مفهوم روشن و همه جانبه ای است که در رابطه با گروه های ویژه اجتماعی نظیر یتام، سالمندان، ارحام، مستمندان، مساکین، مظلومان، در راه مانده گان، قرضداران ورشکسته گان، آواره گان و.... اهمیت خاص پیدا می کند.</p>	

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		تعلیم و تربیه
هدف کلی		شاگردان با تعلیم و تربیه آشنا شوند
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		از شاگردان انتظار می رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند: <ul style="list-style-type: none"> • مفهوم تعلیم و تربیه را بدانند. • فواید تعلیم و تربیه را تشریح کرده بتوانند. • با تعلیم و تربیه علاقمند شوند.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و ممد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان	وقت
<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سؤال زیر را طرح می نماید:</p> <p>- به نظر شما تعلیم و تربیه چه فایده دارد؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی فهمند روی تخته نوشته و معنا می نماید.</p> <p>- معلم درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد؛ تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به تعلیم و تربیه بحث کنند.</p> <p>- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می پردازد.</p>		۴۵ دقیقه
<p>- شاگردان جواب های گوناگون می دهند.</p> <p>- شاگردان به عنوان درس جدید توجه می نمایند.</p> <p>- به دقت گوش می دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>- به دقت گوش می دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.</p> <p>- به سؤالات متن درس جواب می دهند.</p>		

	- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.
<p style="text-align: right;">جواب به سؤال های متن درس</p> <p>۱- نهادهای؛ مانند: کودکان،مکاتب،پوهنتون ها و دیگر مراکز آموزشی ایجاد شده است.</p> <p>۲- مکاتب،مدارس،دارالمعلمین ها ... مربوط وزارت معارف و پوهنتون هامربوط وزارت تحصیلات عالی می باشد.</p>		
معلومات اضافی		
<p style="text-align: right;">مقایسه آموزش باپرورش</p> <p>۱- پرورش یک جریان وسیع و مستمر است که در مدت زمانی نسبتاً طولانی انجام می گیرد ، در صورتی که آموزش به فعالیتهای مشخص و محدود معلم اطلاق می شود .</p> <p>۲-هدف عمده مکتب ها، تربیت افراد است و تعلیم وسیله پرورش است. پس هر زمان که یک جریان تربیتی به راه می افتد ،این جریان به کمک تعلیم صورت می پذیرد، زیرا بدون تعلیم و تربیه میسر نمی گردد .</p> <p>۳-چون تربیت جریانی وسیع و مستمر است ،دارای هدفهای کلی و غایی و نسبتاً دیررس است، اما تعلیم یک فعالیت مشخص و دقیق است، و لذا هدف های آن دقیق تر و مشخص تر و زودرس تر است. باتوجه به همین مطلب ،صاحب نظران برای هدف های تربیتی اصطلاح مقاصد تربیتی را به کار می برند. و اصطلاح هدف های تعلیمی را به تعلیم اختصاص می دهند.</p> <p>۴-تعلیم معمولاً به وسیله معلم و در جای معینی مثل صنف درسی انجام می گیرد .</p> <p>اما در تربیت، تمام عوامل مکتب (از معلم گرفته تامدیر) و عوامل خارج از مکتب (مانند پدر ومادر، مسجد و رسانه های گروهی واینترنت و...) موثرند .</p>		

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		صحت عامه
هدف کلی		شاگردان با صحت عامه آشنا شوند
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند: <ul style="list-style-type: none"> • راجع به صحت عامه معلومات حاصل نمایند. • خدمات صحت عامه را بیان کرده بتوانند. • متوجه حفظ صحت و سلامت خود و محیط زیست خود باشند.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و ممد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
فعالیت های معلم		فعالیت های شاگردان
وقت		۴۵ دقیقه
<ul style="list-style-type: none"> - معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سؤال زیر را طرح می‌نماید: - به نظر شما، چه چیزها سبب مریضی می‌شود؟ - عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد. - متن درس را به صدای بلند می‌خواند. - بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد؛ تا درس را به صدای بلند بخوانند. - به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند. - لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنا می‌نماید. - معلم درس را تشریح می‌نماید. - از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند. - شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به وظایف صحت عامه بحث کنند. - جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می‌پردازد. 		<ul style="list-style-type: none"> - شاگردان جواب های گوناگون می‌دهند. - به عنوان درس جدید توجه می‌نمایند - به دقت گوش می‌دهند. - مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند. - مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند. - لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می‌نویسند. - به دقت گوش می‌دهند. - مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند. - به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می‌نمایند. - به سؤالات متن درس جواب می‌دهند.

<p>- درس را خلاصه کرده و کارخانه‌گی متن درس را وظیفه می‌دهد.</p>	<p>- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.</p>
<p>جواب به سؤال‌های متن درس</p> <p>۱- برای جلوگیری و وقایه امراض، وزارت صحت عامه واکسین‌هایی از؛ قبیل: پولیو، چیچک، سرخکان، تیتانوس و... را به اطفال تزریق میکند.</p> <p>۲- تا اطفال در مقابل امراض وقایه شوند.</p> <p>۳- باید همه ما لباس، خانه، کوچه، مکتب، و محیط زیست خویش را پاک نگهداریم و کثافات را در جای معین جمع کنیم تا به امراض مختلف مبتلا نشویم.</p>	
<p>معلومات اضافی</p> <p>صحت: نهاد گسترش صحت و سلامتی افغانستان، وزارت صحت عامه می‌باشد. این وزارت سالانه مصارف زیاد را غرض تعلیم و تربیه، جلوگیری از امراض و معالجه باشندگان کشور بمصرف می‌رساند.</p> <p>تاریخچه وزارت صحت عامه افغانستان در زمان اعلیحضرت محمد نادرشاه مدیریت مستقل طبیه دوباره احیا گردید در سال ۱۳۱۳ "مدیریت مستقل طبیه" به "ریاست مستقل صحیه" تغیر نام داد و در سال ۱۳۲۴هـ.ش. خورشیدی این ریاست به "وزارت صحیه" ارتقا یافت و توانست که در بخش صحت اقدامات مؤثری را در کابل و ولایات انجام دهد.</p> <p>به علت گسترش موسسات پزشکی وزارت صحت عامه در هر ولایت یک مرکز منظم را به نام "ریاست صحت عامه" تأسیس شده تا به صورت منظم بر فعالیتهای پزشکی نظارت کند.</p> <p>امروز کلینیک ها و شفا خانه های زیادی رسمی و خصوصی در مرکز وولایات کشور تاسیس گردیده است؛ اما با آن هم در نقاط دور افتاده ولایات کشور کمبود خدمات صحتی وجود دارد.</p>	

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		آبرسانی
هدف کلی		شاگردان با چگونه گی آب آشامیدنی آشنا شوند
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • مشخصات آب آشامیدنی صحی را بدانند. • تهیه کردن آب آشامیدنی صحی را بیان کرده بتوانند. • از آب آشامیدنی صحی استفا ده نمایند.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و مُد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان	وقت
<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید:</p> <p>- به نظر شما، آب چرا تصفیه میشود؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده ،لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنا می‌نماید.</p> <p>- معلم درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به ضرورت آب آشامیدنی بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می‌پردازد.</p>	<p>- شاگردان جواب های گوناگون می‌دهند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه می‌نمایند</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت معلم عمل می نمایند.</p> <p>- به سؤالات متن درس جواب میدهند.</p>	۴۵ دقیقه

	<p>- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.</p>	<p>درس را خلاصه کرده و کارخانه‌گی متن درس را وظیفه میدهد.</p>
<p>جواب به سؤال‌های متن درس</p> <p>۱- آبرسانی شبکه یا دستگاهی است که آب چشمه ها، دریا ها و زیرزمین را توسط ماشین های مخصوص درمحل ذخیره کرده بعداز تصفیه و صحت نمودن، آنرا توسط پمپ ونل ها به مردم منطقه توزیع می‌نماید.</p> <p>۲- سبب افزایش مرگ و میر کودکان و مبتلا شدن باشندگان آن محل به امراض گوناگون می‌شود.</p> <p>۳- آب زیر زمین را کثیف وآلوده می‌سازد.</p>		
<p>معلومات اضافی</p>		
<p>آلوده گی آب چیست؟</p> <p>آلودگی آب عبارت از تغییر نامطلوب در خواص فیزیکی، کیمیاوی و بیولوژیکی آب می باشد.</p> <p>آب یکی از مهمترین و بنیادی‌ترین عامل حیات موجودات زنده است از اینرو جلوگیری از آلوده گی آب نیز به همان نسبت مهم و مورد توجه می‌باشد. عوامل آلوده کننده آب انواع گوناگون دارد که باعث میشود هم منابع آبهای زیرزمینی و هم آبهای سطحی را آلوده کنند.</p> <p>عوامل آلوده کننده آبهای زیرزمینی :</p> <p>۱- مواد کانی (معدنی) موجود در معادن سطحی که در اثر تغییر و تبدیل به عامل آلوده کننده مبدل می‌شود.</p> <p>۲- جمع شدن فاضلاب های شهری که آب های زیر زمین را آلوده می‌سازد.</p> <p>۳- ضایعات رادیواکتیویته یکی از عوامل آلوده کننده مهم منابع آب زیرزمینی است ،علاوه بر دفن ضایعات رادیواکتیویته در زیر زمین، همه انفجار های هسته‌ای زیر زمینی نیز موجب آلوده شدن آبهای زیر زمینی می‌شود.</p>		
<p>عوامل آلوده کننده آبهای سطحی</p> <p>آلوده کننده‌های صنعتی یا بسیاری از ضایعات صنعتی به موجودات زنده در آب اضرار جدی می‌رسانند. این ضایعات برای خنثی شدن مقدار زیادی از اکسیجن محلول در آب را به مصرف رسانیده و موجب کاهش اکسیجن مورد نیاز برای موجودات آبی می‌شود و آنها را تهدید به مرگ می‌کنند.</p> <p>فاضلاب خانه‌گی: کلیه موادمایع پاک کننده‌ها(آب های ظرف شویی، لباس شویی، موتر شویی، فرش شویی ...) که وارد آبهای سطحی می‌شوند ترکیباتی را در آنها وارد می‌کنند که اگر خنثی نشوند به صورت مواد زهری ضرری بسیار برای موجودات که در آب زندگی می‌کنند ببار می‌آورند.</p> <p>رادیو اکتیویته Radioactivit رادیو اکتیویته یاد می‌کنند، عملیه خروج ضررات نا مرطی را از نهفته و نیردتوب های رادلو اکتیف را به نام رادیو اکتیویته یاد می‌کنند، رادیو اکتیف Radioactive ایزوتوب های عناصری که بدون موجب خود به خود ذرات تا مدتی را از هسته د خود آزاد می‌سازد، به نام رادیواکتیف یاد می‌شود.</p>		

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		برق
هدف کلی		شاگردان با برق آشنا شوند
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • فواید برق را بدانند. • راجع به فواید و خطرات برق توضیحات داده بتوانند. • از برق استفاده به جا کرده، از خطرات آن خود را حفظ می‌نمایند.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و مُد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب های گوناگون می‌دهند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه می‌نمایند</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می‌نمایند.</p> <p>- به سؤالات متن درس جواب می‌دهند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید:</p> <p>- به نظر شما، برق چه فایده ها دارد؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می‌خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنا می‌نماید.</p> <p>- معلم درس را تشریح می‌نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به جلوگیری از خطرات برق بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می‌پردازد.</p>

	- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- درس را خلاصه کرده و کارخانه‌گی متن درس را وظیفه می‌دهد.
<p style="text-align: right;">جواب به سؤال‌های متن درس</p> <p>۱- در تولید روشنی، در وسایل خانه، در صنعت، تجارت و اقتصاد و غیره از آن استفاده میشود.</p> <p>۲- جریان برق.</p> <p>۳- به وسیله سیم و کیبل به جا های دیگر انتقال می‌شود.</p>		
معلومات اضافی		
<p style="text-align: right;">اهمیت برق</p> <p>جادو یا معجزه در کشورهای پیشرفته اتفاق نیفتاده که یک باره این همه انکشاف و تکنولوژی به دست آورده باشند. این نتیجه تلاش و کوشش است. از پیدایش انسان، تا امروز ابزار ساخت بشر که نام آنرا تکنولوژی گذاشته اند در پیشاپیش پیشرفت های مادی و معنوی اقتصادی و حتی در هوشیاری و عقلانی کردن بشر امروز نقش بارز و مفیدی داشته است.</p>		

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		مخابرات
هدف کلی		شاگردان با مخابرات آشنا شوند
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • با خدمت های مخابرات آشنا شوند. • خدمت های مخابرات را تشریح کرده بتوانند. • از خدمت های مخابرات استفاده معقول کنند.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و مُد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب های گوناگون می‌دهند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه می نمایند</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سؤال زیر را طرح می‌نماید:</p> <p>- به نظر شما، چطور می توانیم با دوستان خود در داخل و خارج تماس برقرار کنیم.</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد؛ تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنا می‌نماید.</p> <p>- معلم درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به وسایل مخابراتی در کشور بحث نمایند.</p>

	- به سؤالات متن درس جواب میدهند. - به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می پردازد. - درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.
--	--	---

جواب به سؤال های متن درس

- ۱- مانند: تیلیفون ، تلگراف، فکس ، موبایل
- ۲- کمپیوتر ماشین مدرنی است که می تواند ضروریات بی شمار بشر را رفع نماید و می تواند هرنوع معلومات را در حافظه خود نگهدارد تا در وقت ضرورت از آن استفاده گردد.
- ۳- ماشین فکس در انتقال اسناد مهم و ضروری سهولت های زیادی را به وجود آورده است.

معلومات اضافی

مخابرات چیست؟ مجموعه فعالیت ها و عملیاتی که به کار ارسال پیام ها و خبرها، یا گرفتن آنها از طریق دستگاه های تیلیفون، تلگراف، فکس و مانند: آنها مرتبط می شود.

ضرورت ارتباط باهم دیگر به امروز محدود نمی گردد. بشر همواره در طول تاریخ به داشتن ارتباط با دیگران نیازمند بوده و از راه های گوناگون این احتیاج را برطرف کرده است. انسان به وسیله زبان می تواند هر قسم اسان و پیچیده ترین مفاهیم و احساسات را به دیگران منتقل کند. اگر بشر نمی توانست منظور خود را به دیگران بفهماند دانش بشری پیشرفت نمی کرد.

امروز بشر از امکانات و وسایل متنوع برای انتقال اطلاعات استفاده می کند. امکانات و وسایل جدید ارتباطی به ما کمک می رسانند تا کار های خود را سریع تر و بهتر انجام دهیم، امروز بشر بدون استفاده از رادیو، تلویزیون، انترنت، تیلیفون همراه، تلگراف، ماهواره، ایمیل با مشکلات زیادی مواجه می شوند.

در کشور ما وزارتی به نام وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی که قبلاً به نام مخابرات یاد می شد موجود است که با اهداف ذیل فعالیت دارد:

- دسترسی بیشتر مردم به خدمات مخابراتی در سطح کشور.
- دسترسی بدون تبعیض آپریترا^(۱) به عرضه کننده گان خدمات مخابراتی به مارکیت.
- تقویه مارکیت مخابراتی غرض ارتقای کمیت و کیفیت خدمات آن در سطح کشور.^(۲)

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		خدمات پست
هدف کلی		شاگردان با پست آشنا شوند
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند: <ul style="list-style-type: none"> • فواید پست را بدانند. • خدمات پست را بیان کرده بتوانند. • با خدمات و فواید پست دلچسپی نشان دهند.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و مُد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	- شاگردان جواب های گوناگون می‌دهند. - به عنوان درس جدید توجه می نمایند - به دقت گوش می‌دهند. - مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند. - مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند. - لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند. - به دقت گوش می‌دهند. - مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند. - به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سؤال زیر را طرح می‌نماید: - چه فکر می‌کنید، چگونه می‌توانیم از یکجا به جای دیگر نامه بفرستیم؟ - عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد. - متن درس را به صدای بلند می‌خواند. - بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند. - به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند. - لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنا می‌نماید. - معلم درس را تشریح می‌نماید. - از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند. - شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به اهمیت خدمات پست بحث کنند.

	- به سؤالات متن درس جواب میدهند. - به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می پردازد. - درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.
<p style="text-align: right;">جواب به سؤال های متن درس</p> <p>۱- از طریق پست می توانیم نامه، کارت تبریکی، کتاب، روزنامه و سایر اشیا را برای افراد دیگر در داخل و خارج کشور ارسال کنیم.</p> <p>۲- برای اینکه نامه ما به موقع به دست گیرنده آن برسد؛ باید بالای آن تکت پستی نصب کنیم آدرس فرستنده و گیرنده را در پشت پاکت بنویسیم و به مسؤول پست تحویل نماییم،</p> <p>۳- نصب تکت پستی در نامه به این معنا است که درواقع کرایه انتقال نامه و رسیدن آن را به جای مطلوب می پردازیم.</p>		
معلومات اضافی		
<p style="text-align: right;">پُست</p> <p>اداره یی است که از طرف دولت و مردم برای رفع بخش های از ضرورت های ارتباطی آن ها به وجود آمده است. پُست برای ارتقای سطح آگاهی مردم؛ اخبار، مجله، کتاب و سایر مطبوعات را به قیمت بسیار نازل از کالاهای دیگر در کشور توزیع می کند. بعضی از سازمان ها نشریه یا کتاب مورد درخواست شما را تهیه می کنند و از طریق پُست به شما ارسال می کنند.</p> <p>هم چنان پُست در امور مبادله و جا به جایی پول خدماتی ارائه می دارد تا هر نوع پول و اوراق بهادار (مثل چک) به سرعت به مقصد برسد.</p> <p>در این اواخر با روی کار آمدن انترنیت و تلفون های موبایل، سهولت های دیگری هم به میان آمده است. امروز مردم در فرستادن سلام ها و پیامها هم در داخل و هم خارج از کشور به عوض نامه های طولانی در پاکتهای سربسته با خویشاوندان و دوستان خویش ذریعه موبایل و وسایل انترنیتی به اسانی و روبه رو، سخن می گویند و معلومات خویش را با هم شریک می سازند. و هر روز انتظار رسیدن پُسته را نمی کشند.</p>		

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		رسانه های جمعی
هدف کلی		با رسانه های جمعی آشنا شوند
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<ul style="list-style-type: none"> از شاگردان انتظار می رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند: بدانند که رسانه های جمعی چه خدماتی را انجام می دهد. خدماتی را که رسانه های جمعی انجام می دهد بیان کرده بتوانند. با رسانه های جمعی دلچسپی پیدا کنند.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و مُد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب های گوناگون می دهند.</p> <p>- شاگردان به عنوان درس جدید توجه می نمایند</p> <p>- به دقت گوش می دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سؤال زیر را طرح می نماید:</p> <p>- به نظر شما رسانه های جمعی چه اهمیت دارد؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده ،لغات و اصطلاحات را که نمی فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی فهمند روی تخته نوشته و معنا می نماید.</p> <p>- معلم درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p>

	- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند. - به سؤالات متن درس جواب میدهند. - به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به استفاده معقول از رسانه ها بحث نمایند. - جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می پردازد. - درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.
<p style="text-align: right;">جواب به سؤال های متن درس</p> <p>۱- روزنامه، مجله، تلویزیون، رادیو، کامپیوتر، اینترنت و غیره، ۲- وضعیت آب و هوا را اعلام می کند و از پیشرفت های علمی و تکنالوژی جهان ما را باخبر می سازد. ۳- همیشه باید کوشش شود تا از رسانه ها استفاده معقول صورت گیرد.</p>		
معلومات اضافی		
<p style="text-align: right;">رسانه های جمعی</p> <p>امروز مردم در جوامع مختلف وقت زیادی را صرف خواندن روزنا مه، مجله، تماشای تلویزیون، شنیدن رادیو و ارتباط با فرهنگ های دیگر از طریق شبکه جهانی (اینترنت) می کنند؛ این رسانه ها می توانند هم قواعد اجتماعی را تقویت کنندو هم آنها را مخدوش سازند. رسانه ها یکی از منابع تعیین کننده قواعد اجتماعی برای افراد جامعه به شمار میروند. به نظر می رسد تلویزیون مؤثر ترین رسانه گروهی با شد. رسانه ها ارائه کننده شیوه های از زنده گی می باشند که افراد ممکن است در صورت های دیگر هرگز امکان دسترسی به آنها را پیدا نکنند. اطلاعات را که رسانه های جمعی ارائه میکند بالای نظریات و رفتار های افراد جامعه تأثیر میگذارد. بنابراین دیده می شود که رسانه های جمعی در اجتماعی شدن انسان رول به سزایی دارد.</p>		

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		انترنت
هدف کلی		شاگردان با اینترنت آشنا شوند
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • راجع به اینترنت معلومات حاصل کنند. • راجع به فواید و طرق استفاده از اینترنت، تشریحات داده بتوانند. • با اینترنت علاقه مندی نشان داده از آن استفاده معقول کنند.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و مُد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب های گوناگون می‌دهند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه می نمایند</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سؤال زیر را طرح می‌نماید:</p> <p>- به نظر شما از اینترنت چه استفاده کرده می‌توانیم؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده ، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنا می‌نماید.</p> <p>- معلم درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به فواید اینترنت بحث نمایند.</p>

- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می پردازد. - درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.	- به سؤالات متن درس جواب میدهند. - به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.
--	---

جواب به سؤال های متن درس

- ۱- اینترنت یک وسیله ارتباطی است که کامپیوتر های دنیا را با هم وصل می کند.
- ۲- از طریق اینترنت میتوانیم از معلومات علمی، فنی، اقتصادی تجارتي، فرهنگی، اجتماعی و آخرین اخبار و اطلاعات آگاه شویم.
- ۳- با کمک اینترنت هر کسی در هر گوشه از جهان می تواند با کامپیوتر های دیگر وصل شده واز معلومات موجود در آن استفاده کند.

معلومات اضافی

کلمه Internet به چه معناست؟

کلمه internet قبلاً به معنای "حرکات پیوسته" به عنوان یک فعل یا یک صفت به کار برده می شد اما بعدها که شبکه اینترنت بوجود آمد، کلمه Internetwork نام گذاری شد. این کلمه از دو بخش Inter و Network تشکیل شده است همانطور که می دانید پیشوند Inter معمولاً به معنای "بین" مورد استفاده قرار می گیرد مثل International (بین المللی). از ترکیب این دو کلمه Internetwork به معنای "بین شبکه ای" بوجود می آید. این کلمه بعدها بصورت کوتاه شده به Internet تغییر داده شد. از نام های دیگر اینترنت می توان به The Internet و The Net اشاره کرد.

معلومات مختصر درباره شبکه:

اینترنت یک شبکه جهانی است بنابراین بدون دانستن معنای "شبکه" درک آن سخت خواهد بود. شبکه (Network) به تعدادی کامپیوتر متصل به هم گفته می شود که باهم در ارتباط بوده و قادر به انتقال داده ها و اطلاعات هستند. فرض کنید چندین دوست در یک اتاق نشسته اند که هر یک از این افراد درواقع نشان دهنده "یک کامپیوتر" هستند. در این جمع تمامی افراد با یکدیگر در ارتباط بوده و قادر به حرف زدن و انتقال گفته های خود به دیگران هستند. به این جمع یک شبکه گفته می شود یک شبکه می تواند دارای ۲ کامپیوتر یا بی نهایت کامپیوتر ها باشد!

اینترنت چیست؟

حال که با مفهوم شبکه آشنا شدیم، دید خود را از یک مکان فیزیکی کوچک خارج کرده و شبکه ای را تصور کنید که به وسعت کل زمین بوده و شامل چندین میلیارد کامپیوتر متصل به هم می شود. این همان اینترنت (Internet) است؛ به اصطلاح اینترنت "شبکه ای از شبکه ها" است!

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		ترانسپورت
هدف کلی		شاگردان با ترانسپورت و وسایط ترانسپورتنی آشنا شوند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • شاگردان با ترانسپورت و وسایط ترانسپورتنی آشنا شوند. • انواع وسایط ترانسپورتنی را بشناسند. • در انتقال اموال مؤثرترین ترانسپورت را تشخیص دهند. • با وسایط ترانسپورتنی عصری علاقمند شوند.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و ممد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب های گوناگون می دهند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه می نمایند.</p> <p>- به دقت گوش می دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.</p> <p>- به سؤالات متن درس جواب میدهند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می نماید:</p> <p>- به نظر شما، اموال توسط کدام وسایط ار یکجا به جای دیگر انتقال داده می شوند؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده ، لغات و اصطلاحات را که نمی فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی فهمند روی تخته نوشته و معنا می نماید.</p> <p>- معلم درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به مفاد ترانسپورت زمینی و هوایی.</p> <p>- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می پردازد.</p>

	- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- درس را خلاصه کرده و کارخانه‌گی متن درس را وظیفه می‌دهد.
<p style="text-align: center;">جواب به سؤال‌های متن درس</p> <p>۱- در کشور ما دو نوع وسایل ترانسپورته که عبارت از هوایی و زمینی می باشد و جود دارد.</p> <p>۲- از ترانسپورت هوایی برای انتقال مسافران و اموالی که وزن کمتر و ارزش بیشتر داشته باشد استفاده می‌شود.</p> <p>۳- چون کشور ما محاط به خشکه است و به بحر آزاد راه ندارد ازین سبب ترانسپورت بحری ندارد . در بعضی دریاها از کشتی های کوچک استفاده صورت می گیرد.</p>		
<p style="text-align: center;">معلومات اضافی</p>		
<p style="text-align: right;">ترانسپورت</p> <p>برای سهولت و سايط ترانسپورته ساختن سرک ها و شاهراه ها ضرور است که مناطق با یکدیگر وصل شوند. وسايط نقلیه مانند انواع موترها، خط ریل و غیره بر روی زمین ، بالای جاده ها و خطوط ریل حرکت می‌کنند. مردم افغانستان در گذشته در سفرها و انتقال اموال تجارته مشکلات زیاد داشته . زیرا انتقالات در راه های کاروان رو توسط حیوانات صورت می‌گرفت. مردم به مشکلات زیادی مواجه بودند. اکنون با پیشرفت تکنالوژی و به وجود آمدن انواع موتر ها ، طیاره ها ، خط آهن مشکلات و انتقالات ترانسپورته تا اندازه حل گردیده است.</p>		

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		شاروالی
هدف کلی		شاگردان با شاروالی آشنا شوند
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • بدانند که شاروالی کدام خدمات را انجام می‌دهد. • وظیفه شاروالی را درپاکی و نظافت شهر و جمع‌آوری محصول و مالیات بیان کرده بتوانند. • با وظایف شاروالی ذهنیت مثبت پیدا کنند.
روش‌های تدریس		فعالیت‌های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و مؤد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت‌های شاگردان	فعالیت‌های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب‌های گوناگون می‌دهند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه می‌نمایند</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می‌نمایند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سؤال زیر را طرح می‌نماید:</p> <p>- چه فکر می‌کنید، ما، درپاکی و سرسبزی شهر خویش چه مسئولیت داریم</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می‌خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنا می‌نماید.</p> <p>- معلم درس را تشریح می‌نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه‌ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به وظایف شاروالی باهم بحث نمایند.</p>

	<p>- به سؤالات متن درس جواب میدهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.</p>	<p>- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می پردازد.</p> <p>- درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.</p>
<p style="text-align: center;">جواب به سؤال های متن درس</p> <p>۱- احداث و قیر نمودن جاده ها، احداث پارک ها و محلات تفریحی.تنظیم امور مارکیت ها نهال شانی در تپه ها و سرسبزی شهر. نظیف کوچه ها و سرک های شهر،اخذ محصول از موتر های باربری، مکان ها، دکان ها و صفایی از شهریان.</p> <p>۲- کثافات و مواد اضافی خانه های خود را در کثافت دانی های که از طرف شاروالی گذاشته شده است بیاندازیم</p> <p>۳- کثافت دانی های که از طرف شاروالی گذاشته شده است.</p>		
<p style="text-align: center;">معلومات اضافی</p>		
<p style="text-align: center;">وظایف شاروالی</p> <p>شاروالی وظیفه دارد تا در شهر سرکهای آن را قیرریزی و یا اسفالت کرده و پیاده روها را سمنت و سنگ فرش کنند. تا موتر ها و عابرین هنگام رفت و آمد با مشکلی مواجه نگردند.</p> <p>شاروالی زباله دانی ها را در مناطق مختلف اعمار و یا زباله دانی های سیار را در جا های مختلف می گذارند تا مردم محله، خاکروبه ها و کثافات را در آن بیندازند و بعداً توسط موتر های مخصوص، عملۀ شاروالی آن را بیرون از شهر انتقال می دهند.</p> <p>این کار در حفظ نظافت و جلوگیری از گسترش بیماری ها و آلوده گی در سطح شهر بسیار مؤثر است.</p> <p>شاروالی در ایجاد پارک ها نقش عمده دارد تا خانواده ها بتوانند اوقات فراغت خود را در آن بگذرانند و اطفال نوجوانان و جوانان آنها در محیط پاک بازی و ورزش کنند.</p> <p>شاروالی در مقابل خدماتی که به مردم ارائه می دارد عوایدی از آن دریافت می نماید. از آنجاکه (شهر ما خانه ما) است، ما نیز باید برای نگهداری، زیبایی و سرسبزی آن بکوشیم پارک های خود را کثیف نکنیم، گل ها و شاخه های درختان را نشکنیم، کثافات و مواد بیکاره و فاضله را در پاکت ها و یا خریطه ها گذاشته بعداً در جای مخصوص و یا زباله دانی ها بیندازیم.</p>		

شرح مطالب		عناوین مطالب
پولیس		عنوان درس
شاگردان با وظایف پولیس آشنا شوند		هدف کلی
از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند: <ul style="list-style-type: none"> • وظایف پولیس را بدانند. • وظایف پولیس را تشریح کرده بتوانند. • با پولیس در تامین امنیت همکاری نمایند. 		اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی
فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.		روش های تدریس
کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.		مواد درسی و مُد درسی
تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.		شیوه ارزیابی
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	- شاگردان جواب های گوناگون می‌دهند. - به عنوان درس جدید توجه می نمایند - به دقت گوش می‌دهند. - مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند. - مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند. - لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند. - به دقت گوش می‌دهند. - مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند. - به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سؤال زیر را طرح می‌نماید: - به نظر شما، پولیس کدام وظایف را برعهده دارد؟ - عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد. - متن درس را به صدای بلند می خواند. - بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند. - به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده ، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند. - لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنا می‌نماید. - معلم درس را تشریح می نماید. - از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند. - شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به اینکه پولیس کدام اشخاص را تعقیب و دستگیر می نمایند؟ بحث نمایند.

	- به سؤالات متن درس جواب میدهند. - به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می پردازد. - درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.
<p style="text-align: center;">جواب به سؤال های متن درس</p> <p>۱- پولیس وظیفه دارد که نظم و امنیت را در سراسر کشور تأمین کند، تا مردم در فضای صلح و آرامش و با خاطر آرام به زنده گی روزانه خود ادامه دهند.</p> <p>۲- حفاظت و نگهبانی ، از جان و مال مردم .</p> <p>۳- ما باید به خاطر تأمین صلح و امنیت و زنده گی بهتر همیشه و در همه جا با پولیس همکاری کنیم.</p>		
معلومات اضافی		
<p style="text-align: right;">پولیس</p> <p>پولیس وظایف خود را در مرکز تحت رهبری وزارت امور داخله و در ولایات و ولسوالی ها تحت اثر والی و ولسوال مربوط انجام می دهد.</p> <p>پولیس سرحدی و پولیس امنیت شاهراه در مرکز و ولایات وظایف خویش را تحت رهبری و زیر امور داخله انجام می دهد.</p> <p style="text-align: right;">نظم عامه چیست؟</p> <p>حالتی است که در آن نظام حقوقی، دولت، آزادی، کرامت انسانی، سلامت جسمی و مالی مردم حفظ می گردد.^(۱)</p> <p style="text-align: right;">خطر چیست؟</p> <p>حالتی است که در آن نظم و امن عامه تحت تهدید قرار می گیرد.</p> <p>وظایف و مکلفیت های پولیس: پولیس مکلف به انجام وظایف ذیل می باشد:</p> <ul style="list-style-type: none"> • اتخاذ تدابیر وقایوی جهت جلوگیری از وقوع جرایم. • کشف به موقع جرایم و گرفتاری مظنونین و مرتکبین مطابق احکام قانون. • مبارزه علیه زرع کوکنار و بنگ، قاچاق و ترافیک مواد مخدر، تولید، توزیع و استعمال مسکرات و جلوگیری از آن. • مبارزه علیه جرایم سازمان یافته مطابق به احکام قانون. • همکاری با ادارات دولتی در پیشبرد وظایف آنها در حدود صلاحیت، مطابق به احکام قانون. • تنظیم امور ترافیکی مطابق احکام قانون. 		

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		پولیس ترافیک
هدف کلی		شاگردان با پولیس ترافیک آشنا شوند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند: <ul style="list-style-type: none"> • وظایف پولیس ترافیک را بفهمند. • راجع به وظایف ومقررات ترافیکی توضیحات داده بتوانند. • مقررات ترافیکی را فهمیده، آن را مراعات کنند.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و مُدّ درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوۀ ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	- شاگردان جواب های گوناگون می‌دهند. - به عنوان درس جدید توجه می‌نمایند. - به دقت گوش می‌دهند. - مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند. - مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند. - لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند. - به دقت گوش می‌دهند. - مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند. - به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت معلم عمل می‌نمایند.	- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید: - به نظر شما، پولیس ترافیک چه وظیفه دارد. - عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد. - متن درس را به صدای بلند می‌خواند. - بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند. - به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات واصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند. - لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنا می‌نماید. - معلم درس را تشریح می‌نماید. - از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند. - شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به وظایف پولیس ترافیک بحث نمایند.

	- به سؤالات متن درس جواب میدهند. - به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می پردازد. - درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.
<p style="text-align: center;">جواب به سؤال های متن درس</p> <p>۱- در چهارراهی ها، چراغ ترافیکی را نصب کرده تا موتر ها به نوبت عبور کنند، راننده گانی که از مقررات ترافیکی تخلف می ورزند جریمه کرده و به تصادمات ترافیکی رسیده گی می کند.</p> <p>۲- اداره ترافیک مسؤولیت نظارت به رفت و آمد عابرین پیاده و وسایل نقلیه را برعهده دارد.</p> <p>۳- مردم وظیفه دارند تا با پولیس ترافیک همکاری نمایند.</p>		
معلومات اضافی		
<p style="text-align: right;">پولیس ترافیک</p> <p>پولیس ترافیک درتشکیل وزرات امور داخله استخدام و فعالیت می نماید. زیاد شدن تعداد وسایل نقلیه در شهرها و عبور و مرور آن برای مردم مشکلات زیادی را ایجاد کرده است. به این ترتیب وظیفه پولیس ترافیک را سنگین کرده است و این اداره برای ایجاد نظم در جامعه وظایف مختلفی را انجام می دهد که از جمله:</p> <ul style="list-style-type: none"> • وسایل نقلیه را نمبرپلیت می دهند که با این روش، آگاهی لازم را از وسایل نقلیه و مالکان آن به دست می آورند. • در مکان های مختلف علایم و تابلو های راهنما را جهت راهنمایی راننده گان نصب می نماید. • به تصادمات وسایل نقلیه رسیده گی می کند <p>هرگاه تصادمات ترافیکی رخ دهد قصور فاعل حادثه کم و نتایج فعل وی جزیی وعلاقه عامه به تعقیب آن وجود نداشته باشد پولیس ترافیک طبق سند تقنینی مربوط به تنبیه مالی مختلف به شکل جزای نقدی اقدام می نماید. هرگاه متخلف به جزای نقدی موافقت ننماید می تواند موضوع را به محکمه مربوط راجع کند، حکم محکمه در مورد قطعی است.^(۱)</p> <ul style="list-style-type: none"> • هرگاه تصادم بین دو وسیله نقلیه و یا وسیله نقلیه با عابرین صورت گیرد پولیس به تصادمات وسایل نقلیه رسیده گی کرده در صورت لزوم بعد از تنظیم گزارش این تصادم، آن ها را به مراجعی قضایی می فرستند. 		

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		زراعت
هدف کلی		شاگردان با زراعت و کشت و کار آشنا شود.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • با طرق ازدیاد تولیدات زراعتی آشنا شوند. • در امور زراعتی سم فعال بگیرند. • با زراعت و کشت علاقمند شوند.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و ممد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب های گوناگون می‌دهند.</p> <p>- شاگردان به عنوان درس جدید توجه می‌نمایند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می‌نمایند.</p> <p>- به سؤالات متن درس جواب می‌دهند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سؤال زیر را طرح می‌نماید.</p> <p>- به نظر شما ، چطور می‌توانیم تولیدات زراعتی را بهبود ببخشیم؟</p> <p>- معلم متن درس را به صدای بلند می‌خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده ، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- معلم لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنا می‌نماید.</p> <p>- معلم درس را تشریح می‌نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا چوکات را که در فعالیت های درس است خانه پری نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می‌پردازد.</p>

	- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- درس را خلاصه کرده و کارخانه‌گی متن درس را وظیفه میدهد.
<p style="text-align: center;">جواب به سؤال‌های متن درس</p> <p>۱- استفاد از تخم‌های اصلاح شده ، کود کیمیاوی ، سیستم پیشرفته زراعتی، باعث بهبود زراعت می‌شود.</p> <p>۲- کمتر استفاده از کود های کیمیاوی و ادویه ضد آفات زراعتی، استفاده از طرز زراعت قدیمی باعث کمبود حاصلات زراعتی در کشور ما شده است.</p> <p>۳- با احداث بند های آب، زمین غیر قابل کشت که دارای خاک خوب زراعتی باشند، تحت کشت و آبیاری قرار داده می شوند.</p>		
معلومات اضافی		
<p style="text-align: right;">زراعت</p> <p>زراعت یکی از منابع مهم اقتصادی بوده که انسانها جهت تغذیه خود و حیوانات اهلی به محصولات زراعتی ضرورت دارند. برای آنکه محصولات زراعتی احتیاجات تمام مردم را رفع نماید، بر ما لازم است تا زراعت را در کشور خود انکشاف دهیم. امروز در کشور های پیشرفته محصولات زراعتی خیلی زیاد می باشد. زیرا و سایل زراعت ماشینی میباشد . اما در افغانستان زراعت غیر ماشینی وبه شکل ابتدایی بوده و از وسایل کهنه استفاده می‌گردد بناء مقدار محصولات کم می باشد، در ازدیاد محصولات زراعتی تاسیس بند و انهار جهت آبیاری و بکار بردن تخم های اصلاح شده و استعمال کود های کیمیاوی نیز رول دارد.</p>		

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		غله ها و بقول
هدف کلی		شاگردان با غله ها و بقول آشنا شوند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • با طرز استفاده از غله ها و بقول آشنا شوند. • انواع غله ها را از بقول تفکیک کرده بتوانند. • با استفاده از غله ها و بقول علاقه مند شوند.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و ممتد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب های گوناگون می‌دهند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه می‌نمایند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می‌نمایند.</p> <p>- به سؤالات متن درس جواب می‌دهند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سؤال زیر را طرح می‌نماید:</p> <p>- در منطقه شما، کدام نوع غله ها کشت می‌شود؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد.</p> <p>- معلم متن درس را به صدای بلند می‌خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- معلم لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنا می‌نماید.</p> <p>- معلم درس را تشریح می‌نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به استفاده از غله ها بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می‌پردازد.</p>

	- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- درس را خلاصه کرده و کارخانه‌گی متن درس را وظیفه می‌دهد.
<p style="text-align: right;">جواب به سؤال‌های متن درس</p> <p>۱- غله‌ها عبارت‌اند از: گندم، جواری، شالی (برنج)، جو و غیره</p> <p>۲- بقول عبارت‌اند از: لوبیا، نخود، ماش، عدس (نسک) باقلی، مشنگ و غیره</p> <p>۳- جواب آزاد</p>		
معلومات اضافی		
<p style="text-align: right;">غله‌ها و بقول</p> <p>خاک و اقلیم افغانستان برای کشت نباتات مساعد می باشد. لهندا در سراسر افغانستان انواع غله‌ها و حبوبات زرع می‌گردد. غله بزرگترین منبع پروتین و ویتامین‌ها بوده که از نقط نظر مواد غذایی اهمیت زیاد دارد. قبلاً در افغانستان مقدار محصولات برای مصارف مردم کفایت می‌کرد، اما اکنون به علت خشکسالی و جنگ‌های سال‌های اخیر مقدار حاصلات به مقایسه سال‌های قبلی کمتر بوده و یک مقدار زیاد مواد غذایی از خارج کشور وارد می‌گردد.</p>		

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		نباتات طبی و صنعتی
هدف کلی		شاگردان درباره نباتات طبی و صنعتی معلومات حاصل نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می رود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • نباتات طبی و موارد استعمال آنرا بدانند • با نباتات صنعتی آشنا شوند. • به کشت نباتات طبی و صنعتی علاقه مند شوند.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و مُد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب های گوناگون می دهند.</p> <p>- شاگردان به عنوان درس جدید توجه می نمایند.</p> <p>- به دقت گوش می دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>- به دقت گوش می دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.</p> <p>- به سؤالات متن درس جواب می دهند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می نماید:</p> <p>- به نظر شما ، کدام نباتات را نباتات صنعتی می گویند؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده ، لغات و اصطلاحات را که نمی فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی فهمند روی تخته نوشته و معنا می نماید.</p> <p>- معلم درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به مطالب عمده درس باهم بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می پردازد.</p>

	- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- درس را خلاصه کرده و کارخانه‌گی متن درس را وظیفه می‌دهد.
<p style="text-align: center;">جواب به سؤال‌های متن درس</p> <p>۱- پنبه بیشتر در ولایات کندز، بغلان، تخار، و بلخ کشت می‌شود.</p> <p>۲- لبلبو در ولایات کندز، و بغلان و نیشکر در ولایات ننگرهار، لغمان و کنر کشت می‌شوند.</p> <p>۳- نباتات طبی که به خارج از کشور صادر می‌شود عبارت اند از : شیرین بویه زعفران ، زیره و غیره</p>		
معلومات اضافی		
<p style="text-align: right;">نباتات طبی</p> <p>انواع مختلف نباتات طبی در نقاط مختلف کشور ما رشد و نمو می‌کنند . مردم وطن ما، از گذشته های دور بشکل ابتدایی از نباتات طبی استفاده می کردند. یک مقدار از این نباتات به خارج نیز صادر می‌شود. نباتات طبی که در طبابت یونانی از آن استفاده می‌شود، عبارت اند از زعفران ، شیرین بویه، زیره ، اسپئد ، خاکشیر ، جوانی ، بادیان، زوقا، کاسنی و غیره</p> <p>نباتات صنعتی مانند: پنبه، لبلبو و نیشکر در نقاط مختلف کشور ما زرع می‌گردد . افغانستان از مناطق اصلی و اولیه زرع پنبه در جهان به حساب می آید . در مناطقی که هوای گرم و آب زیاد دارد پنبه زرع می‌گردد. کشت پنبه در صفحات شمال ، غرب و شرق کشور امکان پذیر است. لبلبو در ولایات بغلان و کندز بیشتر زرع می‌گردد نیشکر در ولایات شرقی و پکتیا زرع گردیده، در ساختن گر از نیشکر استفاده می‌شود.</p>		

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		میوه ها
هدف کلی		شاگردان با انواع میوه ها آشنا شوند
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		از شاگردان انتظار می رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند: <ul style="list-style-type: none"> • فواید صحتی و اقتصادی میوه ها را بدانند. • انواع میوه ها را از هم تفکیک کرده بتوانند. • با باغداری علاقمند شوند.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و ممتد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - شاگردان جواب های گوناگون می دهند. - شاگردان به عنوان درس جدید توجه می نمایند. - به دقت گوش می دهند. - مطابق هدایت معلم عمل می کنند. - مطابق هدایت معلم عمل می کنند. - لغات و اصطلاحات را، که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می نویسند. - به دقت گوش می دهند. - مطابق هدایت معلم عمل می کنند. - به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند. - به سؤالات متن درس جواب می دهند. 	<ul style="list-style-type: none"> - معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می نماید: - به نظر شما میوه ها چه اهمیت دارند؟ - عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد. - معلم متن درس را به صدای بلند می خواند. - بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند. - به شاگردان هدایت می دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی فهمند یادداشت نمایند. - معلم لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی فهمند روی تخته نوشته و معنا می نماید. - معلم درس را تشریح می نماید. - از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند. - شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به انواع میوه های که در کشور ما پیدا می شوند بحث نمایند. - جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می پردازد.

	- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- درس را خلاصه کرده و کارخانه‌گی متن درس را وظیفه می‌دهد.
<p style="text-align: center;">جواب به سؤال‌های متن درس</p> <p>۱- سالانه یک مقدار از میوه های افغانی به خارج از کشور صادر می‌شود؛ مانند: خربوزه، سیب، انار، بادام، پسته، جلعوزه و غیره.</p> <p>۲- میوه ها منبع ویتامین ها و منرال ها اند.</p> <p>۳- مراقبت خوب از درخت ها و باغ های میوه سبب رشد تولیدات باغداری شده، محیط زیست سرسبز و هوای پاک را به وجود می آورد.</p>		
<p style="text-align: center;">معلومات اضافی</p>		
<p style="text-align: right;">میوه‌ها</p> <p>کشور عزیز ما افغانستان، نظر به آب و هوای خوشگوار برای باغداری مساعد است. انواع مختلف میوه ها در افغانستان پیدا می‌شود. میوه های که تازه خورده می شوند؛ عبارت اند از: سیب، ناک، انگور، آلو، شفتالو، آلبالو، گیلاس، تربوز، خربوزه، و غیره، میوه های خشک، عبارت اند از: کشمش، بادام، چهارمغز، پسته، شکر پاره، انجیر و غیره. از میوه های یاد شده سالانه یک مقدار از آنها به خارج کشور هم صادر می‌شود.</p>		

شرح مطالب		عناوین مطالب
سبزی ها		عنوان درس
شاگردان با انواع سبزی ها آشنا شوند		هدف کلی
از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند: <ul style="list-style-type: none"> • با فواید اقتصادی سبزی ها آشنا شوند. • سبزی ها را از میوه ها تفکیک کرده بتوانند. • به کشت و کار سبزی ها علاقه مند شوند. 		اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی
فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.		روش های تدریس
کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.		مواد درسی و مُد درسی
تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.		شیوه ارزیابی
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	- شاگردان جواب های گوناگون می‌دهند. - شاگردان به عنوان درس جدید توجه می‌نمایند. - به دقت گوش می‌دهند. - مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند. - مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند. - لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می‌نویسند. - به دقت گوش می‌دهند. - مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند. - به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می‌نمایند. - به سؤالات متن درس جواب می‌دهند.	- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید: - فکر کنید، در منطقه شما کدام نوع سبزیها کشت می‌شوند. - عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد. - معلم متن درس را به صدای بلند می‌خواند. - بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند. - به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند. - معلم لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنا می‌نماید. - معلم درس را تشریح می‌نماید. - از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند. - شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به اهمیت اقتصادی و حیاتی سبزیها بحث نمایند. - جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می‌پردازد.

	- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- درس را خلاصه کرده و کارخانه‌گی متن درس را وظیفه می‌دهد.
<p style="text-align: center;">جواب به سؤال‌های متن درس</p> <p>۱- سبزی‌ها مانند میوه‌ها منبع ویتامین‌ها و منرال‌ها است.</p> <p>۲- سبزی‌ها عبارت‌اند از: کچالو، پیاز، بادنجان رومی، بادنجان سیاه، پالک، زردک، شلغم، ملی، سیر، بادرنگ و غیره.</p> <p>۳- بادنجان سیاه، شلغم، کدو، کچالو و غیره پخته خورده می‌شوند.</p> <p>۴- شبدر ورشقه نایتروجن را از هوا گرفته و توسط ریشه خود آنرا به خاک می‌دهد که به این ترتیب زمین تقویه می‌گردد.</p>		
<p style="text-align: center;">معلومات اضافی</p>		
<p style="text-align: right;">سبزی‌ها</p> <p>سبزی‌ها، مانند میوه‌ها منبع ویتامین‌ها بوده یک بخش مهم مواد غذایی انسانها را تشکیل می‌دهد و موجودیت و ویتامین در صحت و سلامتی انسان‌ها نقش دارد.</p> <p>اگر انسان به فقدان ویتامین دچار شود. برای انسان امراض گوناگون پیدا می‌شود. خوشبختانه در افغانستان از نقطه نظر خاک و اقلیم زمینه برای زرع هر نوع سبزی مساعد می‌باشد انواع مختلف سبزیها که در افغانستان زرع می‌گردد، از قبیل سبزی پالک، شلغم، زردک، گلپی، فاصله بامیه، بادنجان سیاه، بادنجان رومی و غیره می‌باشد.</p>		

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		مالداری
هدف کلی		شاگردان در باره حیوانات و پرند ه های اهلی و وحشی معلومات پیدا کنند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • حیوانات اهلی را بشناسند • حیوانات و وحشی را بشناسند • حیوانات اهلی و وحشی را اذیت نکنند.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و مُمَد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوۀ ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب های گوناگون می دهند.</p> <p>- شاگردان به عنوان درس جدید توجه می نمایند.</p> <p>- به دقت گوش می دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>- به دقت گوش می دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.</p> <p>- به سؤالات متن درس جواب می دهند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می نماید:</p> <p>- به نظر شما، در افغانستان چند نوع حیوان اهلی پرورش می شود؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده ، لغات و اصطلاحات را که نمی فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی فهمند روی تخته نوشته و معنا می نماید.</p> <p>- معلم درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به اهمیت حیوانات اهلی و وحشی بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می پردازد.</p>

	- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.
<p style="text-align: right;">جواب به سؤال های متن درس</p> <p>۱- حیواناتی که تربیه می شوند؛ عبارت اند از: گوسفند، گاو، شتر، اسب، بز، قاطر، خر و غیره.</p> <p>۲- حیوانات و حشی؛ مثل: شیر، پلنگ، کفتار ، غرگاو ، آهو ، روباه ، خرگوش، شغال و غیره</p> <p>۳- پرنده گانه خانه گی با مردم بدون ترس در نزدیکی آنها زنده گی می کنند . در حالیکه پرنده های و حشی از انسانها ترسیده و فرار می کنند.</p>		
<p style="text-align: center;">معلومات اضافی</p> <p>دامنه سلسله کوه ها و تپه های خاکی در سراسر کشور ما شرایط تربیه و نگهداری حیوانات را به خوبی آماده ساخته و تا حال یک تعداد زیاد مردم ما را به این طرز و شیوه زنده گی مصروف نگهداشته است. در افغانستان در حدود ۸۰ فیصد مردم در بخش زراعت مصروف اند. هیچ زارع و جود ندارد که به تربیه مواشی مشغول نباشد. یک تعداد مردم کشور ما بخصوص کوچی ها مصروف تربیه مالداري استند و از همین بخش نیاز مندی های خود را مرفوع می سازد.</p> <p>مردم از محصولات حیوانی به حیث منبع مهم مواد غذائی چون : گوشت و لبنیات استفاده می کنند. از حیوانات برای تولید قوه کار ، حمل و نقل، تولید پوست ، پشم و غیره استفاده صورت می گیرد.</p>		

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		گوسفند
هدف کلی		شاگردان با اهمیت اقتصادی و غذایی گوسفند آشنا شوند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • با اهمیت اقتصادی و غذایی گوسفند معلومات پیدا کنند. • انواع گوسفند ها را از هم تفکیک کرده بتوانند. • با تولیدات اقتصادی گوسفند ها علاقه مند شوند.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و مُد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب های گوناگون می‌دهند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه می نمایند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.</p> <p>- به سؤالات متن درس جواب می‌دهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید:</p> <p>- فکر کنید، چند نوع گوسفند در منطقه شما وجود دارد؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد.</p> <p>- معلم متن درس را به صدای بلند می‌خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- معلم لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنا می‌نماید.</p> <p>- معلم درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به اهمیت اقتصادی بز و گوسفند بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می‌پردازد.</p> <p>- درس را خلاصه کرده و کارخانه‌گی متن درس را</p>

	<p>وظیفه میدهد.</p>	<p>هدایت معلم عمل می نمایند.</p>
<p>جواب به سؤال های متن درس</p> <p>۱- لبنیاتی که منبع پروتئین و ویتامین اند عبارت اند، از: شیر، قیماق، ماست، مسکه و غیره .</p> <p>۲- از گوشت، پوست، پشم، موی، شیر، ماست، و دیگر مشتقات شیر گوسفند و بز استفاده صورت می گیرد.</p> <p>۳- در صورتی که گوسفند مریض شود. باید از مشوره مردم با تجربه و ویترنرها استفاده شود و یا به کلینیک های حیوانی جهت تداوی برده شوند.</p>		
<p>معلومات اضافی</p>		
<p>گوسفند</p> <p>افغانستان کشور کوهستانی است، دامنه کوه ها، تپه ها و دره های سرسبز آن زمینه تربیه انواع حیوانات علفخوار را، برای باشندگان این سرزمین مساعد ساخته است. هموطنان ما به پرورش گوسفند در نقاط مختلف کشور مشغول اند. از آن جمله گوسفند قره قل، گوسفند هزاره گی، بلوچی، ترکی، قطغنی، هراتی، بادغیسی، غلجایی و امثال آن را میتوان مثال داد. تربیه و پرورش گوسفند ها اهمیت غذایی، اقتصادی و تجارتی دارند.</p> <p>نه تنها از شیر و گوشت گوسفند استفاده می شود؛ بلکه از پشم و پوست آن هم استفاده می گردد. از پشم گوسفند برای تهیه و ساختن تکه ها، قالین، گلیم، و کمپل استفاده شده و از پوست آن در صنایع چرمگری استفاده می گردد. برعلاوه گوسفندان دیگر گوسفند قره قل هم در افغانستان تربیه می گردد . که پوست قره قل یکی از اقلام مهم تجارتی رابه خارج کشور تشکیل میدهد.</p>		

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		گاو
هدف کلی		شاگردان به اهمیت اقتصادی گاو ها آشنا شوند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • بدانند، که نگهداری و پرورش گاو چطور وضع اقتصادی شانرا تقویه می‌کند. • استفاده معقول از گاو ها را تشخیص کرده بتوانند. • به تربیه نسل اصلاح شده و پرورش سالم گاو ها علاقه مند شوند.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و ممد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب های گوناگون می دهند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه می نمایند.</p> <p>- به دقت گوش می دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>- به دقت گوش می دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.</p> <p>- به سؤالات متن درس جواب می دهند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سؤال زیر را طرح می نماید:</p> <p>- به نظر شما تربیه گاو در اقتصاد خانواده ها چه اهمیت دارد؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می نویسند.</p> <p>- معلم متن درس را به صدای بلند می خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- معلم لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی فهمند روی تخته نوشته و معنا می نماید.</p> <p>- معلم درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به اهمیت اقتصادی گاوها بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می پردازد.</p>

	- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- درس را خلاصه کرده و کارخانه‌گی متن درس را وظیفه میدهد.
<p style="text-align: right;">جواب به سؤال‌های متن درس</p> <p>۱- گاو ها برای قلبه کردن زمین های زراعتی و هم برای تولید شیر، ماست، گوشت و پوست آنها نگهداری می‌شوند.</p> <p>۲- گاو های کوهان دار، درمناطق جنوب شرق و جنوب غرب کشورما تربیه و نگهداری می شوند.</p> <p>۳- غرگاو در مناطق شمال شرق کشور یعنی پامیر بدخشان و جود دارد.</p>		
معلومات اضافی		
<p style="text-align: right;">گاو</p> <p>در افغانستان مالداري در پهلوی زراعت خیلی اهمیت دارد ویکی از منابع مهم اقتصادی وطن ما به شمار می رود . از جمله حیوانات که دربخش مالداري در افغانستان تربیه و نگهداری می‌شود یکی گاو می باشد. گاو از چند نقطه دارای اهمیت می باشد (شیر، گوشت و پوست) از گوشت گاو مردم جهت مواد غذایی استفاده کرده از پوست آن در صنایع دباغی یا چرمگری که اهمیت زیاد دارد. از، آن به اشکال مختلف استفاده صورت می گیرد.</p>		

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		اسپ
هدف کلی		شاگردان درباره اسپ معلومات نسبی پیدا نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> اسپ را بشناسند. جنس بهتر اسپ را تشخیص کرده بتوانند. بدانند که جنس خوب اسپ در کدام ولایت تربیه می‌شود.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و ممد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
فعالیت های معلم		فعالیت های شاگردان
<p>وقت ۴۵ دقیقه</p>		
<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید:</p> <p>- فکر کنید، در منطقه شما اسپ به چه منظور تربیه می‌شود؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد.</p> <p>- معلم متن درس را به صدای بلند می‌خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- معلم لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنا می‌نماید.</p> <p>- معلم درس را تشریح می‌نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه‌ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به اهمیت اسپ بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می‌پردازد.</p>		<p>- شاگردان جواب های گوناگون می‌دهند.</p> <p>شاگردان به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می‌نمایند.</p> <p>- به سؤالات متن درس جواب میدهند.</p>

	- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- درس را خلاصه کرده و کارخانه‌گی متن درس را وظیفه می‌دهد.
<p style="text-align: right;">جواب به سؤال‌های متن درس</p> <p>۱- در کشور ما، سه نوع اسب وجود دارد: اسب قطغنی، اسب ترکمنی یا مزاری و اسب جنس هراتی.</p> <p>۲- اسب قطغنی در ولایات بغلان، تخار، کندز، فاریاب، سرپل، جوزجان و بلخ تربیه و نگهداری می شود.</p> <p>۳- از اسب جنس هراتی برای سواری استفاده می شود.</p>		
<p style="text-align: center;">معلومات اضافی</p>		
<p style="text-align: right;">اسب</p> <p>اسب یک حیوان قوی هیکل می باشد، که انسانها، از زمانه های قدیم آن را اهلی کرده اند قبل از اختراع وسایل نقلیه ماشینی انسانها از اسب به حیث یک وسیله سواری کار می گرفتند. برای کش کردن گادی و کراچی از نیرو اسب کار می گرفتند، در بسیاری از ممالکی که وسایط نقلیه ماشینی کم می باشد هنوز هم از اسب به حیث وسیله حمل و نقل استفاده می شود. در افغانستان تا حال در مناطق دور از مرکز شهر ها اسب یک وسیله سواری بوده و مردم در سفرهای خود از آن استفاده می نمایند.</p> <p>بزکشی که یک سپورت عنعنوی در کشور ما است، سوارکاران ماهر سوار بر اسب شده، این مسابقه را انجام می دهند که در دنیا بسیار شهرت دارد.</p>		

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		شتر
هدف کلی		شاگردان راجع به شتر معلومات حاصل نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • راجع به اهمیت و نگهداری شتر معلومات پیدا نمایند. • از شتر استفاده مؤثر کرده بتوانند. • متیقن شوند که نگهداری شتر در اقتصاد اهمیت زیاد دارد.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و ممد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب های گوناگون می دهند.</p> <p>شاگردان به عنوان درس جدید توجه می نمایند.</p> <p>- به دقت گوش می دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>- به دقت گوش می دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.</p> <p>- به سؤالات متن درس جواب می دهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سؤال زیر را طرح می نماید:</p> <p>- چه فکر می کنید، از شتر، برای چه کاری استفاده می کنند.</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی فهمند روی تخته نوشته و معنا می نماید.</p> <p>- معلم درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به اهمیت شتر نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می پردازد.</p> <p>- درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را وظیفه می دهد.</p>

جواب به سؤال‌های متن درس

- ۱- در افغانستان دو نوع شتر وجود دارد (یک کوهانه و دوکوهانه) .
- ۲- از شتر برای حمل و نقل اموال، پشم ، گوشت و شیر آن استفاده صورت می گیرد.
- ۳- بخاطر اینکه شتر در برابر کمبود غذا و آب خیلی مقاومت دارد، بنا بر آن شتر را کشتی صحرا لقب داده اند.

معلومات اضافی

شتر

شتر حیوانی است نیرومند و قوی دارای پاه ها و گردن دراز بوده و در پشت خود یک و یادو کوهان دارد از آن زیاد در حمل و نقل اموال استفاده می نمایند. از مهمترین و یژه گی شتر تحمل شرایط سخت صحرایی و حرارت زیاد و مقاومت بیشتر در برابر کمبود علوفه و آب بوده از این سبب آن را کشتی صحرایی لقب داده اند.

از شیرو گوشت آن انسانها برای تغذیه استفاده می کنند و از پشم و پوست اش برای ریسنده گی، پارچه بافی و بوت کارمی گیرند. از چربی کوهان شتر به عوض روغن استفاده می کنند و از پشم شتر برای ساختن خیمه ها، پتوها، فرش ها، لباس های پشمی ، طناب و ریسمان کار می گیرند همچنان از سرگین خشک شده شتر برای روشن کردن آتش استفاده می نماید.

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		فارم های مرغداری
هدف کلی		شاگردان راجع به فارم های مرغداری معلومات حاصل نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • به فارم های مرغداری کشور آشنا شوند. • به ارزش نگهداری مرغ ها پی ببرند. • شرایط بهتر نگهداری مرغ ها را توضیح کرده بتوانند. • متیقن شوند که گوشت، مرغ منبع خوب پروتین ها و ویتامین ها می باشد.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و ممتد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب های گوناگون می دهند.</p> <p>شاگردان به عنوان درس جدید توجه می نمایند.</p> <p>- به دقت گوش می دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>- به دقت گوش می دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سؤال زیر را طرح می نماید:</p> <p>- به نظر شما، راه بهتر نگهداری مرغ ها کدام است؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی فهمند روی تخته نوشته و معنا می نماید.</p> <p>- معلم درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به فواید فارم های مرغداری باهم بحث کنند.</p>

	- به سؤالات متن درس جواب میدهند. - به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می پردازد. - درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.
<p style="text-align: center;">جواب به سؤال های متن درس</p> <p>۱- فارم های مرغداری در اقتصاد خانواده ها و کشور نقش مهم دارد.</p> <p>۲- مرغ ها به دو هدف پرورش می شود . مرغ تخمی و مرغ گوشتی.</p> <p>۳- در فارم های مرغداری باید آب، دانه و جای بودوباش شان پاک باشد و در صورت مریضی باید با و ترنرهای مالدار و اشخاص با تجربه مشوره شود.</p>		
<p style="text-align: center;">معلومات اضافی</p>		
<p style="text-align: right;">فارم های مرغداری</p> <p>مردم کشور ما پس از سال ۲۰۰۴م. به فرهنگ پیشرفته مرغداری آشنا شدند. افغانستان دارای ۱۲ میلیون پرنده بوده که از آن جمله ۶ میلیون آن مرغ خانگی می باشد. در طول سالهای قبل از ۲۰۰۲ م. مردم و دولت به نسبت ضعف اقتصادی نتوانسته اند که فرهنگ مرغداری را گسترش دهند. با وجودیکه وزارت زراعت در مورد خدمات ارزنده انجام داده است. پس از سال ۲۰۰۲ م. که راهها و شرایط اقتصادی مساعد گردیده است مردم افغانستان آغاز بکار مرغداری کرده اند. ولی تا اکنون تولیدات فارم ها نتوانسته است نیازمندی جامعه را رفع نماید. ۸۰٪ گوشت مرغ از کشورهای ایران پاکستان برازیل و ترکیه وارد گردیده صرف ۲۰ فیصد تولیدات وطنی می باشد. همچنین چوپه مرغ ها از کشورهای ایران و پاکستان وارد می گردد. که خلاف اصول بوده باعث انتقال مرض به داخل کشور ما می گردد.</p> <p>پروژه های بزرگ مرغداری: پروژه مرغداری هلمند {HPP}: این پروژه به همکاری اداره کمک های امریکا (USAID) بنا شده است. پروژه مرغداری هلمند دارای ظرفیت تولید ۹۰۰۰۰۰ مرغ در یک ماه را دارد.</p> <p>پروژه کاریابی زنان منازل: هدف از این پروژه مشغول ساختن زنان منازل و سهم گیری آنها در ارتقاء سطح اقتصاد فامیلها می باشد. این پروژه توسط وزارت زراعت افغانستان، اداره همکاری های امریکا و سازمان غذائی جهان به پیش برده می شود. این پروژه در اکثر ولایات تطبیق گردیده برای هر زن ۱۵ مرغ رایگان توزیع می شود.</p> <p>شرکت سپین غر: این شرکت دارای ۱۲۰۰ نفر اعضا بوده ساحه فعالیت آن در لغمان، جلال آباد و کنر می باشد. ۸۵ فارم آن در لغمان و ۱۲۰ فارم در کنر ها دارد. ضرورت این شرکت در ماه ۱۰۰۰۰۰ چوپه است که ۳۰ هزار آن در جلال آباد تولید گردیده و متباقی از پاکستان وارد می گردد.</p> <p>فابریکه تولیدی مرغداری مژده طیور: که محور اصلی آن را تولید چوپه یک روزه گوشتی و تخمی و خوراکه مرغان و حیوانات تشکیل میدهد عملا در شهر مزار شریف افغانستان فعال است.</p> <p>حالا فارم های مرغداری در اکثر ولایات کشور فعالیت دارد.</p>		

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		فارم های ماهی
هدف کلی		شاگردان راجع به فارم های ماهی معلومات حاصل کنند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • به فارم های ماهی کشور آشنا شوند. • اهمیت فارم های ماهی را بدانند. • اهمیت اقتصادی فارم های ماهی را توضیح کنند. • متیقن شوند که گوشت ماهی از جمله گوشت های سفید بوده. منبع خوب پروتئین ها و ویتامین ها می باشد.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و ممتد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب های گوناگون می دهند.</p> <p>- شاگردان به عنوان درس جدید توجه می نمایند.</p> <p>- به دقت گوش می دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>- به دقت گوش می دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سؤال زیر را طرح می نماید:</p> <p>- چه فکر می کنید، در کشور ما فارم پرورش ماهی وجود دارد؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی فهمند روی تخته نوشته و معنا می نماید.</p> <p>- معلم درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به اهمیت گوشت ماهی و انواع ماهی ها باهم بحث کنند.</p>

	- به سؤالات متن درس جواب میدهند. - به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می پردازد. - درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.
<p style="text-align: center;">جواب به سؤالات متن درس</p> <p>۱- ماهی ها از جمله حیوانات خون سرد بوده که در محیط خاص آبی مانند: آب سرد ، گرم، شور و شیرین زنده گی می کنند.</p> <p>۲- در کشور ما انواع مختلف ماهی ها از قبیل شیرماهی، لقه ماهی، ماهی خالدار و غیره زنده گی می کنند.</p> <p>۳- گوشت ماهی از نوع گوشت سفید است. که منبع پروتین، ویتامین ها، نمک های مورد نیاز بدن بوده . چربی و کلسترول آن کم است.</p>		
<p style="text-align: center;">معلومات اضافی</p>		
<p style="text-align: center;">فارم های ماهی</p> <p>افغانستان کشوری است، محاط به خشکه که نیاز به ایجاد فارم های پرورش انواع ماهی ها برای تامین مواد غذایی مورد نیاز مردمش بیشتر ضرورت است. قبلاً پروژه های بند برق درونته، سروبی، کجکی، کوکچه و غیره نه تنها به منظور بدست آوردن برق بلکه به مقاصد گونا گون اعمار گردیده بود. از جمله پرورش ماهی نیز بوده است؛ حالا حوضهای ماهی بندهای مذکور از بین رفته است و ضرورت به احیا دارد.</p> <p>دراین اواخر دولت فرانسه در گلبهار کنار دریای پنجشیر فارم تربیوی ماهی را ایجاد و به بهره برداری سپرده است. فارم های ماهی در سایر ولایات کشور وجود دارد؛ اما ولایت ننگرهار با داشتن بیش از ۱۴۰ فارم پرورش ماهی پیش گام این صنعت می باشد. دریا های افغانستان دارای آبهای شیرین می باشد. در صورت ساختن حوضهای بزرگ تربیه ماهی در کنار دریاها به بیشترین افراد کشور کار و میلیونها دالر عواید نیز بدست خواهد آمد.</p> <p>در باره اهمیت گوشت ماهی بطور خلاصه گفته می توانیم که :</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- پروتین که از گوشت ماهی بدست می آید نسبت به پروتین که از نباتات بدست می آید اقتصادی میباشد. ۲- گوشت ماهی دارای جنسیت عالی بوده و دارای ۶۰ فیصد پروتین درجه اول می باشد. ۳- گوشت ماهی از نقطه نظرویتامین ها و مواد معدنی غنی میباشد. ۴- پرورش ماهی یک فرد رامیتواند در پهلوی سایر مصروفیت های زراعتی در مناطق پُر آب به پیش ببرد. ۵- پرورش ماهی به مقایسه سایر حیوانات در مناطق مختلف اقلیمی زیاده تر امکان پذیر است. ۶- گوشت ماهی به نسبت گوشت سایر حیوانات یک غذای مکمل راتشکیل میدهد که برای صحت فامیل هاضورری محسوب میشود. 		

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		اهمیت صنایع
هدف کلی		شاگردان با اهمیت صنایع آشنا شوند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند: <ul style="list-style-type: none"> • به انواع صنایع آشنا شوند. • انواع صنایع را از هم تفکیک کرده بتوانند. • متیقن شوند، که در تولیدات صنعتی، مواد خام آن نقش زیاد دارد.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و ممد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	- شاگردان جواب های گوناگون می‌دهند. - شاگردان به عنوان درس جدید توجه می‌نمایند. - به دقت گوش می‌دهند. - مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند. - مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند. - لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می‌نویسند. - به دقت گوش می‌دهند. - مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند. - به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می‌نمایند. - به سؤالات متن درس جواب می‌دهند.	- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سؤال زیر را طرح می‌نماید: - به نظر شما صنایع چه اهمیت دارد؟ - عنوان درس جدید را روی تخته بنویسد. - متن درس را به صدای بلند می‌خواند. - بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند. - به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند. - لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنا می‌نماید. - معلم درس را تشریح می‌نماید. - از چند نفر شاگرد بخواهد، تا درس را تشریح کنند. - شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به اهمیت صنایع ماشینی بحث نمایند. - جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می‌پردازد.

	- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.
<p style="text-align: center;">جواب به سؤال های متن درس</p> <p>۱- صنعت یک فعالیت تولیدی است، که توسط دست و یا ماشین صورت می گیرد.</p> <p>۲- صنایع ماشینی در وقت کم مقدار زیاد مواد خام را تغییر شکل داده کیفیت وارزش آن را بالا می برد.</p> <p>۳- مواد خام صنعتی عبارت است از : آهن، مس، پنبه، پشم و غیره .</p>		
معلومات اضافی		
<p style="text-align: right;">اهمیت صنایع</p> <p>تمام فعالیت های اقتصادی که با تولید کالا و خدمات با استفاده از ماشین آلات و تجهیزات ساخته دست بشر سروکار دارند ، در کل فعالیت های مشابه را شامل می شود.</p> <p>صنعت معمولاً شامل تولید موادخام، تغییر شکل دادن آن، اتصال قطعات تغییر شکل یافته به یکدیگر به منظور تولید یک قطعه مشخص و درنهایت مونتاژ این قطعات در جهت آماده نمودن تولید نهایی می باشد.</p> <p>با توجه به مشابهت هایی که از لحاظ تولید محصولات، شیوه بازاریابی، شیوه مدیریت، حجم سرمایه، نوع ماشین آلات مورد استفاده، نوع مواد اولیه ضروری و غیره میان گروه های گوناگون صنعت وجود دارند، صنعت را می توان از جنبه های گوناگون قرار ذیل تقسیم بندی کرد:</p> <p>صنایع سنگین و سبک، صنایع متمرکز و نامتمرکز، صنایع جهانی، صنایع محلی.</p> <p>صنایع دارای اهمیت زیاد می باشد چنانکه مواد خام که به پخته تبدیل می گردد و از آن درکارخانه ها چیز های مورد ضرورت ساخته و تولید می گردد. برعلاوه اینکه نیازمندی های مردم را رفع می نمایند باعث ایجاد شرایط بهتر کار برای مردم و انکشاف اقتصادی کشور می گردد.</p>		

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		صنایع دستی
هدف کلی		شاگردان را جمع به صنایع دستی معلومات حاصل نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • صنایع دستی کشور را بدانند • انواع صنایع دستی را بشناسند و از هم تفکیک کرده بتوانند. • متیقن شوند که صنایع دستی در اقتصاد خانواده ها رول زیاد دارد.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و مُمَد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوۀ ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب های گوناگون می‌دهند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه می نمایند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.</p> <p>- به سؤالات متن درس جواب می‌دهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید:</p> <p>- چه فکر می‌کنید صنایع دستی در اقتصاد خانواده چه اهمیت دارد؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می‌خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنا می‌نماید.</p> <p>- معلم درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به اهمیت صنایع دستی بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می‌پردازد.</p> <p>- درس را خلاصه کرده و کارخانه‌گی متن درس را وظیفه می‌دهد.</p>

جواب به سؤال‌های متن درس

- ۱- اکثراً مواد خام صنایع دستی از زراعت و مالدارى به دست می‌آید زیرا مواد خام صنایع دستی از نباتاتی مانند پنبه، کتان و از محصولات حیوانی چون پوست، پشم، ابریشم و امثال آن به دست می‌آید.
- ۲- صنایع دستی با زراعت و مالدارى ارتباط نزدیک دارد بخاطر اینکه تمام مواد خام آن از زراعت و مالدارى به دست می‌آید.
- ۳- انواع صنایع دستی عبارت است از: صنعت نساجی، دوخت، پشمینه بافی، رسینده‌گی، چرم‌گری، نجاری، مس‌گری، آهن‌گری، زرگری و حکاکی.

معلومات اضافی

صنایع دستی

در افغانستان از زمان‌های قدیم مروج بوده که توسط دستگاه‌ها یا کارگاه‌های ساده و بسیط تولید می‌گردید از قبیل نساجی (بافنده‌گی) صنعت دوخت، صنعت پشم بافی، صنعت چرم‌گری و غیره. صنایع خفیفه با زراعت و مالدارى ارتباط نزدیک دارد. زیرا اکثر مواد نساجی از نباتات مانند پنبه، کتان، کنف و غیره بدست می‌آید. چرم، پوست، پشم و ابریشم از محصولات مالدارى تولید می‌گردد.

صنایع دستی در جهان نسبت به تولیدات ماشینی ارزش زیاد دارد. از اینکه تولیدات صنایع در افغانستان بصورت نسبی حفظ گردیده نمایا نگر کلتور اصیل افغانی می‌باشد در خارج مشتریان زیاد دارد که سالانه یک مقدار زیاد آن از قبیل خامکدوزی، قالین، گلیم و غیره به خارج صادر می‌شود.

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		قالین بافی
هدف کلی		شاگردان راجع به قالین بافی معلومات حاصل نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • بدانند که قالین چگونه بافته می‌شود. • انواع قالین را نام گرفته بتوانند. • متیقن شوند که انکشاف صنایع دستی در اقتصاد ما اهمیت زیاد دارد.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و مُمد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب های گوناگون می‌دهند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه می‌نمایند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می‌نمایند.</p> <p>- به سؤالات متن درس جواب می‌دهند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید:</p> <p>- به نظر شما توسعه صنعت قالین بافی در اقتصاد کشور ما چه تاثیر دارد.</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می‌خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنا می‌نماید.</p> <p>- معلم درس را تشریح می‌نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به اهمیت اقتصادی قالین باهم بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می‌پردازد.</p>

	- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- درس را خلاصه کرده و کارخانه‌گی متن درس را وظیفه می‌دهد.
<p style="text-align: center;">جواب به سؤال‌های متن درس</p> <p>۱- قالین های مشهور ما عبارت از قالین آقچه یی، دولت آبادی، کندزی، مروی یا موری، قزل ایاقی، بلوچی و غیره می باشند.</p> <p>۲- قالین های افغانی از حیث جنسیت ، دوام ، رنگ و دیزاین شهرت جهانی دارد ، هر قدر استفاده شود به همان اندازه قیمت آن بالا می رود.</p> <p>۳- قالین های افغانی در داخل و خارج کشور خریداران زیاد دارد و بیشتر در مارکیت های اروپایی و امریکایی صادر می‌شود.</p>		
معلومات اضافی		
<p style="text-align: right;">قالین بافی</p> <p>صنعت قالین بافی در افغانستان سابقه طولانی دارد. قالین بافی از جمله صنایع مهم کشور به شمار می رود قالین افغانی توسط دستگاه های بسیار ساده بافته می‌شود و از رنگ های طبیعی و پشم که از طریق مالدارى به دست می آید در آن به کار برده می‌شود. قالین افغانی از حیث جنسیت دوام، رنگ و دیزاین شهرت جهانی داشته گرچه امروز در بسیاری از ممالک قالین ذریعه ماشین تولید می‌گردد اما قالین افغانی در داخل و خارج مشتریان زیاد دارد که سالانه یک اندازه آن به خارج صادر می‌گردد.</p>		

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		چرم گری
هدف کلی		شاگردان راجع به چرم گری معلومات حاصل نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • بدانند که چرم چگونه به دست می‌آید. • از چرم بعضی چیزها را تهیه کرده بتوانند. • به تهیه نمودن چرم علاقمند شوند
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و مُد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب های گوناگون می‌دهند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه می‌نمایند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می‌نمایند.</p> <p>- به سؤالات متن درس جواب می‌دهند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید:</p> <p>- به نظر شما رشد و توسعه صنعت چرمگری در اقتصاد خانواده و جامعه چه تاثیر دارد؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می‌خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنا می‌نماید.</p> <p>- معلم درس را تشریح می‌نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به اهمیت اقتصادی چرمگری باهم بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می‌پردازد.</p>

	- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- درس را خلاصه کرده و کارخانه‌گی متن درس را وظیفه میدهد.
<p style="text-align: right;">جواب به سؤال‌های متن درس</p> <p>۱- صنعت چرمگری و بوت دوزی از جمله صنایع دستی بوده که از قدیم در کشور ما مروج است</p> <p>۲- از چرم انواع مختلف بوت، جمپر، بکس، دستکول و غیره می سازند.</p> <p>۳- از چرم برای حیوانات زین، تنگ، لگام و افسار می سازند.</p>		
معلومات اضافی		
<p style="text-align: right;">چرم گری</p> <p>چرم از محصولات مالداري به دست می‌آید پوست حیوانات بعد از مرحله (آش دادن) آماده استفاده می‌گردد که بنام چرمگری یا دباغی نیز یاد می‌گردد در صنایع خفیفه از چرم انواع مختلف اشیای مورد ضرورت مردم ساخته می‌شود که مهمترین آن عبارت اند از: بوت، کمر بند، بالاپوش، جمپر و بکس های سفری. صنایع چرمگری در اقتصاد فامیلی و اقتصاد ملی رول مهم دارد و تولید این صنعت در کشور ما انکشاف کرده بود که در دستگاه های بزرگ و کوچک صورت می‌گرفت اما امروز نسبت تقلیل مالداري و رقابت تولیدات خارجی به رکود مواجه گردیده است.</p>		

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		خامک دوزی
هدف کلی		شاگردان راجع به خامک دوزی معلومات حاصل نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • به خامک‌دوزی آشنا شوند. • انواع خامک دوزی را تشخیص کرده بتوانند. • به ارزش صنعت خامک دوزی پی برده به آن علاقه مند شوند.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و مُد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب های گوناگون می‌دهند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه می‌نمایند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می‌نمایند.</p> <p>- به سؤالات متن درس جواب می‌دهند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید:</p> <p>- به نظر شما صنعت خامک‌دوزی در اقتصاد خانواده و جامعه چه اهمیت دارد؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می‌خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنا می‌نماید.</p> <p>- معلم درس را تشریح می‌نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به انواع خامک‌دوزی باهم بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می‌پردازد.</p>

	- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- درس را خلاصه کرده و کارخانه‌گی متن درس را وظیفه میدهد.
<p style="text-align: center;">جواب به سؤال‌های متن درس</p> <p>۱- صنعت خامک دوزی انواع مختلف دارد؛ مانند: کلاه دوزی ، یخن دوزی، دستمال دوزی، پرده دوزی، چادر دوزی، پاچه دوزی، سرمیزی دوزی، چرمه دوزی، گراف دوزی و غیره می باشد.</p> <p>۲- صنعت خامکدوزی مانند صنایع دیگر با ارزش بوده که رشد و توسعه آن باعث تقویه اقتصاد خانواده و کشور می‌گردد.</p> <p>۳- صنعت خامکدوزی هم با دست و هم به وسیله ماشین های گل دوزی صورت می گیرد.</p>		
معلومات اضافی		
<p style="text-align: right;">خامک دوزی</p> <p>خامکدوزی از جمله صنایع دستی سوزن دوزی بشمار می‌رود که در اکثر فامیل ها تهیه می‌گردد و در داخل و خارج کشور ما مشتریان زیاد دارد. این صنعت دارای انواع مختلف می باشد که عبارت انداز: کلاه دوزی، یخن دوزی، دستمال دوزی، دهن پاچه ها، چادرهای مردانه (پتوها) سرمیزی ها و سربکسی ها بصورت هشت برگ، پسته گل و غیره دو خته می‌شود که به خارج و داخل کشور به فروش می‌رسد. برعلاوه خامکدوزی، چرمه دوزی، گراف دوزی نیز در کشور ما مروج است. پیراهن ها وواسکت های چرمه دوزی که به وسیله زنان و مردان دوخته می‌شود در داخل و خارج کشور خریداران زیاد دارد.</p>		

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		صنایع ماشینی
هدف کلی		شاگردان را جمع به صنایع ماشینی معلومات حاصل نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • به صنایع ماشینی آشنایی حاصل نمایند. • انواع صنایع ماشینی را نام گرفته بتوانند. • به تولیدات بیشتر و سریع تر صنایع ماشینی پی ببرند.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و مُد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب های گوناگون می‌دهند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه می‌نمایند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می‌نمایند.</p> <p>- به سؤالات متن درس جواب می‌دهند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید:</p> <p>- به نظر شما کدام محصولات ماشینی در کشور ما تولید می‌شود؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می‌خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنا می‌نماید.</p> <p>- معلم درس را تشریح می‌نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به انواع تولیدات ماشینی در کشور باهم بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می‌پردازد.</p>

	- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- درس را خلاصه کرده و کارخانه‌گی متن درس را وظیفه میدهد.
<p style="text-align: center;">جواب به سؤال‌های متن درس</p> <p>۱- خصوصیات صنایع ماشینی اینست که در وقت کم بیشترین مواد خام صنعتی را تغییر مثر داده آن را آماده استفاده مردم می‌سازد</p> <p>۲- در کشور ما (۹) پارک صنعتی ساخته شده که در آن (۵۸) شرکت تولیدی فعالیت دارد و برای هزاران هموطن ما شرایط کار مساعد گردیده است.</p> <p>۳- انواع محصولات ماشینی کشور ما عبارت از صنایع استخراج معادن ، صنایع کیمیایی ، صنایع سبک تولیدات پشمی و نخی، صنایع مواد غذایی، کشمش پاک، نمک طعام، یخ، کوک، فانتا، روغن نباتی، محصولات نان، شیرینی و غیره می باشد.</p>		
<p style="text-align: center;">معلومات اضافی</p>		
<p style="text-align: right;">صنایع ماشینی</p> <p>برای اولین بار در زمان امیر شیر علی خان مطبوعه لیتو گرافی ، کارخانه توپ ریزی ، تفنگ سازی و باروت سازی ساخته شد. تولید سالانه ماشین خانه کابل بر طبق احصایه افغانستان در مسیر تاریخ یکصد و چهار توپ جلوپر و دنباله پر صحرا ، توپ طاهری ، توپ بزرگ استحکام قلعه ، ماشیندار و ۲۵۰۰ تفنگ نوع هنری مارتین ، تفنگ ۳۰۳ بور، تفنگ بغل پر ، تفنگ ۱۲ تکه ، تفنگ پنج تکه، جاگردار، تفنگ دومیله شکاری ، خنجر ، کارد، چاقو، باروت، کارتوس ، پتاقی، تفنگ فیوز برنجی بود. در زمان تجاوز دوم انگلیس بالای افغانستان در پهلوی و یران نمودن بالاحصار ، ماشین خانه که اولین بنیاد ماشینی نظامی و اقتصادی افغانستان بود ویران شد.</p> <p>بعداً امیر عبدالرحمن خان ماشین خانه را ترمیم و احیا نمود و به همین منظور در سال ۱۸۸۶م به مشوره انجنیرفرانسوی به نام شوم کر یشگر یک فابریکه که به واسطه بخار کار می کرد خریداری نمود و به کابل انتقال داد و در همان ماشین خانه قبلی در باغ علم گنج تهداب گذاری کرد که امروز بنام فابریکه حربی مشهور است.</p>		

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		کار خانه نساجی و بافنده گی
هدف کلی		شاگردان با نساجی و بافنده گی معلومات حاصل نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • با فابریکه های بافنده گی به طور نسبی آشنا شوند. • انواع مختلف صنایع بافنده گی را از هم فرق کرده بتوانند. • متیقن شوند که نساجی و با فنده گی در اقتصاد ما رول زیاد دارد.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و مُمد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
فعالیت معلم	فعالیت شاگردان	وقت
<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می نماید:</p> <p>- به نظر شما در کشور ما کدام صنعت بیشتر رشد کرده است؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی فهمند روی تخته نوشته و معنا می نماید.</p> <p>- معلم درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به صنعت بافنده گی بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می پردازد.</p>	<p>- شاگردان جواب های گوناگون می دهند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه می نمایند.</p> <p>- به دقت گوش می دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.</p> <p>- به سؤالات متن درس جواب میدهند.</p>	۴۵ دقیقه

	- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- درس را خلاصه کرده و کارخانه‌گی متن درس را وظیفه می‌دهد.
<p style="text-align: center;">جواب به سؤال‌های متن درس</p> <p>۱- کارخانه نساجی یا بافنده‌گی جایی است که در آن پارچه های نخی، پشمی، سندی و ابرشیمی تولید و بافته می‌شود.</p> <p>۲- در کارخانه بافنده‌گی و نساجی پارچه های نخی، پشمی سندی، ابرشیمی و غیره بافته می‌شود.</p> <p>۳- بافنده گی برای مردم و کشور فایده های زیاد دارد زیرا از یکطرف تولیدات داخلی رشد کرده و از طرف دیگر شغل و کار برای مردم ایجاد میشود؛ همچنان اقتصاد کشور را بالا برده از واردات پارچه های خارجی جلوگیری میشود.</p>		
معلومات اضافی		
<p style="text-align: right;">صنعت نساجی</p> <p>فابریکه های نساجی و بافنده گی از جمله صنایع خفیفه بشمار میرود که این صنعت در افغانستان قبل از جنگ های داخلی خیلی انکشاف کرده بود، موادی که در فابریکه های بافنده گی یا نساجی بکار برده می‌شود از جمله محصولات زراعتی مانند پنبه (پخته)، کنف، پشم و ابریشم که مربوط مالدارى می‌شود می‌باشد. نخست از آنها تار ینخ ریشیده شده بعداً توسط ماشین ها تکه بافته می‌شود برای اینکه تکه های تولید شده محکم و بادوام باشد در این او اخر از موادی که صنایع پتروشیمی به دست می‌آید؛ مانند: تترون، نایلون با تار یا نخ مخلوط می‌گردد. قبلاً در افغانستان صنایع نساجی و جود داشت و انواع پارچه ها تولید می گردید که حتی یک مقدار آن به خارج هم صادر می گردید.</p>		

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		صنعت دواسازی
هدف کلی		شاگردان با صنعت دواسازی معلومات حاصل نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند: <ul style="list-style-type: none"> • صنعت دواسازی را بدانند. • انواع دواها را تشخیص کرده بتوانند. • متیقن شود که باید ادویه به مشوره داکتران متخصص استعمال گردد.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و مُمَد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	- شاگردان جواب های گوناگون می‌دهند. - به عنوان درس جدید توجه می‌نمایند. - به دقت گوش می‌دهند. - مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند. - مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند. - لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می‌نویسند. - به دقت گوش می‌دهند. - مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند. - به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می‌نمایند. - به سؤالات متن درس جواب می‌دهند. - به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می‌نمایند.	- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سؤال زیر را طرح می‌نماید: - به نظر شما صنعت دواسازی چه اهمیت دارد؟ - عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد. - متن درس را به صدای بلند می‌خواند. - بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند. - به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند. - لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنا می‌نماید. - معلم درس را تشریح می‌نماید. - از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند. - شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به انواع دواها بحث نمایند. - جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می‌پردازد. - درس را خلاصه کرده و کارخانه‌گی متن درس را وظیفه می‌دهد.

جواب به سؤال‌های متن درس

- ۱- دوا مقداری از مواد کیمیایی است، که به اساس وزن بدن و عمر برای مدت معین توسط داکتران متخصص برای مریضان توصیه می‌شود.
- ۲- شرکت هوخست در کشور ما دواى با کیفیت تولید می‌کند. که به همکاری کشور آلمان در شهر کابل تأسیس شده است.
- ۳- مردم کشور ما از زمان های قدیم تا امروز برای تداوی مریضی های خویش با مشوره اشخاص با تجربه از بته های طبی و میوه ها به حیث دوا استفاده می‌کنند.

معلومات اضافی

صنعت دواسازی

فابریکه دارو سازی هو خست بعد از شانزده سال فعالیت های خود را بنام (هوخ فارما) در کابل از سر گرفته و تولید دارو را آغاز کرده است . این کار خانه با ۱۵ فیصد سهم دولتی و ۸۵ فیصد سهم سرمایه گذاری خصوصی آغاز به کار کرده است.

و در حال حاضر اعلام شده که این کار خانه دارو سازی بیست نوع دارو تولید می‌کند. کار خانه هوخست با سابقه کار بیش از بیست سال به سبب تولید دارو های با کیفیت خوب در گذشته شهرت خوبی در افغانستان و کشور های همسایه داشت.

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		فابریکه های سمنت سازی
هدف کلی		شاگردان راجع به فابریکه های سمنت سازی معلومات حاصل نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • با صنعت سمنت سازی آشنا شوند. • اهمیت فابریکه های سمنت را بشناسند. • متیقن شوند که تولیدات سمنت برای آبادی کشور مواد ضروری می باشد.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و مُد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب های گوناگون می دهند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه می نمایند.</p> <p>- به دقت گوش می دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>- به دقت گوش می دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.</p> <p>- به سؤالات متن درس جواب می دهند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می کند.</p> <p>- به نظر شما در کشور ما چند فابریکه سمنت وجود دارد؟</p> <p>- درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی فهمند روی تخته نوشته و معنا می نماید.</p> <p>- معلم درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به موارد استفاده از سمنت بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می پردازد.</p>

	- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند..	- درس را خلاصه کرده و کارخانه‌گی متن درس را وظیفه میدهد.
<p style="text-align: right;">جواب به سؤال‌های متن درس</p> <p>۱- فابریکه سمنت غوری در شهر پلخمری ولایت بغلان موقعیت دارد.</p> <p>۲- فابریکه سمنت غوری به همکاری تخنیکي و اقتصادر کشور سابق چکوسلواکيا اعمار گردیده بود.</p> <p>۳- در کشور ما سه فابریکه سمنت وجود دارد. فابریکه سمنت غوری ، فابریکه سمنت جبل السراج که باز سازی آن جریان داردو فابریکه سمنت هرات که کار ساختمانی آن جریان دارد.</p>		
معلومات اضافی		
<p style="text-align: right;">فابریکه های سمنت سازی</p> <p>مواد سنگی که سمنت از آن ساخته می شود معادن آن در طبیعت موجود می باشد که توسط ماشین بعد از طی مراحل به سمنت تبدیل می گردد. در موقع استفاده با آب و ریگ مخلوط می گردد بعد از اندک وقت جوش کرده و سخت می گردد و از آن در اعمار ساختمان ها مانند منازل، پل ها، بندها، ساختن سرک و غیره استفاده می گردد. قبلاً سمنت در افغانستان به پیمانه زیاد تولید می گردید که عبارت از فابریکه غوری و جبل السراج بوده که در اثر جنگ های اخیر غیرفعال گردید اما در این اواخر فابریکه سمنت غوری دوباره به فعالیت آغاز کرده است.</p>		

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		صنایع ثقیله و خفیفه
هدف کلی		شاگردان در باره صنایع ثقیله و خفیفه معلومات حاصل نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • شاگردان صنایع ثقیله و خفیفه را بدانند. • شاگردان صنایع ثقیله و خفیفه را تفکیک کرده بتوانند. • شاگردان متیقن شوند که صنایع ثقیله و خفیفه در اقتصاد کشور رول مؤثر دارد.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و مُمد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب های گوناگون می‌دهند.</p> <p>- شاگردان به عنوان درس جدید توجه می‌نمایند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می‌نمایند.</p> <p>- به سؤالات متن درس جواب می‌دهند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید:</p> <p>- به فکر شما تولیدات صنایع ثقیله و خفیفه کدام ها اند؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می‌خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنا می‌نماید.</p> <p>- معلم درس را تشریح می‌نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به انواع محصولات صنایع ثقیله و خفیفه بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می‌پردازد.</p>

	- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- درس را خلاصه کرده و کارخانه‌گی متن درس را وظیفه می‌دهد.
<p style="text-align: center;">جواب به سؤال‌های متن درس</p> <p>۱- صنایع ثقیله یاسنگین عبارت از کار خانه تولید آهن، ماشین های سنگین و صنایع کیمیاوی بوده که مراحل مختلف تولیدی را سپری می‌کند.</p> <p>۲- صنایع خفیفه یاسبک عبارت از صناعی است که تولیدات آن کم وزن ، انتقال آن آسان و به طور مستقیم به بازار فروش انتقال می‌شود.</p> <p>۳- در کشور ما یگانه کار خانه صنایع ثقیله کار خانه جنگلک کابل بود که با ذوب نمودن آهن مستعمل سامان آلات فلزی همه وسایل را تولید می کرد که در این او اخر با زسازی آن جریان دارد همچنان کار خانه جدید ذوب فلز مستعمل نیز در کشور فعالیت دارد که انواع گادر های مورد ضرورت هموطنان را تولید می‌کند.</p>		
<p style="text-align: center;">معلومات اضافی</p>		
<p style="text-align: center;">صنایع ثقیله و خفیفه</p> <p>یکی از بخش های مهم اقتصاد هر کشور را بخش صنعت تشکیل میدهد صنایع و تولیدات در واقع آمیختن و ترکیب کردن مواد طبیعی جهت استفاده بهینه و کار از عوامل تولیدی با هدف ایجاد رفاه و آسایش جامعه می باشد . هرچه بخش صنعت پیشرفته تر و کارا تر باشد ، کشور پیشرفته و در آمد ملی و سرانه به موازات آن بالاتر و دسترسی به امکانات صحی ، فرهنگی و آموزشی بیش تر خواهد بود.</p>		

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		فلزات سیاه ورنگه
هدف کلی		شاگردان در باره فلزات سیاه ورنگه معلومات حاصل نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • فلزات سیاه ورنگه را بشناسند. • فلزات سیاه ورنگه را تفکیک کرده بتوانند. • متیقن شوند که صنایع سیاه و رنک در اقتصاد کشور نقش عمده دارد.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و مُد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب های گوناگون می‌دهند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه می‌نمایند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می‌نمایند.</p> <p>- به سؤالات متن درس جواب می‌دهند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید:</p> <p>- به فکر شما، در کشور ما از فلزات سیاه ورنگه چه استفاده می‌شود.</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می‌خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنا می‌نماید.</p> <p>- معلم درس را تشریح می‌نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به اهمیت فلزات سیاه ورنگه بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می‌پردازد.</p>

	- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- درس را خلاصه کرده و کارخانه‌گی متن درس را وظیفه می‌دهد.
<p style="text-align: center;">جواب به سؤال‌های متن درس</p> <p>۱- بزرگترین معدن آهن کشور در ولایت بامیان معدن آهن حاجیگک می باشد که معدن آن دارای جنسیت عالی و مقدار فراوان است.</p> <p>۲- در کشور ما معادن فلزات رنگه مانند مس ، المونیم ، نقره، طلا، نکل ، قلعی ، سرب و غیره وجود دارد.</p> <p>۳- مس عینک در ولایت لوگر موقعیت دارد که از جمله خوبترین و بزرگترین معدن مس در جهان به شمار می رود.</p>		
<p style="text-align: center;">معلومات اضافی</p>		
<p style="text-align: right;">فلزات سیاه ورنکه</p> <p>فلزات سیاه والیاژ دهنده (باهم آمیز) عبارت از آهن ، منگنیز، کروم، تیتان، و نادیم، نکل، کوبالت، و لفرام و غیره می باشند.</p> <p>- فلزات رنگه عبارت از المونیم ، مس ، سرب، جست، قلعی، سرمه، بسیموت و جیوه می‌باشند. فلزات نجیبه عبارت از طلا، نقره، فلزات گروپ پلاتین، پلادیم ، ایریدیم، رودیم، روتینیم، و او سمیم می باشند.</p> <p>در صنعت فلز کاری علاوه بر ظرافت دادن مقاومت به فلزات خیلی مهم اند بدین لحاظ برای ازدیاد مقاومت یک فلز از فلزات دیگر مقاوم استفاده می نمایند.</p> <p>این صنعت توسط دست هم صورت می گیرد که بنام صنایع فلزی دستی یاد می‌شود. رشته تراشکاری فلزکاری در صنایع خفیفه و ظریفه بکار میرود بخصوص در فلزکاری طلا، مس و نقره این رشته ها معروف اند.</p>		

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		نجاری و حجاری
هدف کلی		شاگردان در باره نجاری و حجاری معلومات حاصل نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • بدانند که از چوب و سنگ چه چیز ها ساخته می‌شود. • از چوب و سنگ بعضی چیز ها ساخته بتوانند. • متیقن شوند که از نجاری و حجاری در تمام ساختمان ها استفاده صورت می‌گیرد.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و مُد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب های گوناگون می‌دهند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه می‌نمایند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می‌نمایند.</p> <p>- به سؤالات متن درس جواب می‌دهند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید:</p> <p>- به نظر شما از چوب و سنگ در کدام موارد استفاده صورت می‌گیرد.</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می‌خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنا می‌نماید.</p> <p>- معلم درس را تشریح می‌نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به صنایع نجاری و حجاری بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می‌پردازد.</p>

	- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- درس را خلاصه کرده و کارخانه‌گی متن درس را وظیفه می‌دهد.
<p style="text-align: center;">جواب به سؤال‌های متن درس</p> <p>۱- نجاران از چوب و سایلی مانند: صندوق، دروازه، کلکین، میز، چوکی، الماری و غیره ساخته و تزئین می‌کنند.</p> <p>۲- در صنایع چوب ولایت نورستان مشهور است.</p> <p>۳- سنگ تراشان ماهر از سنگ مرمر و رخام انواع مختلف سنگ‌های زینتی برای منازل و تعمیرات و انواع ظروف مانند: پیاله، گیلان، چای میز و چوکی و غیره می‌سازند که در داخل و خارج کشور بازار خوب دارد.</p>		
<p style="text-align: center;">معلومات اضافی</p>		
<p style="text-align: center;">نجاری و حجاری</p> <p>نجاری و حجاری (سنگ تراشی) در افغانستان از زمان‌های بسیار قدیم مروج می‌باشد. افغانستان با داشتن جنگلات در جنوب و شرق و چوب‌های مانند ارچه، چهارمغز و سنگ‌های قشنگ‌رنگه و تولیدات نجاری و حجاری در داخل و خارج شهرت زیاد داشت و اکنون هم مردم برای رفع احتیاجات خود اشیای چوبی را مانند: کلکین، دروازه، میز، چوکی و الماری تولید می‌نمایند و در بخش حجاری نیز تولیدات دارد.</p>		

شرح مطالب		عناوین مطالب
تجارت		عنوان درس
شاگردان راجع به تجارت کشور معلومات حاصل کند.		هدف کلی
از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند: <ul style="list-style-type: none"> • مفهوم تجارت را بدانند. • با مهارت های تجارتی آشنا شوند. • تجارت داخلی و خارجی را از هم تفکیک کنند. • متیقن شوند که تجارت کردن از نظر دین مقدس اسلام پیشه حلال می باشد. 		اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی
فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.		روش های تدریس
کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.		مواد درسی و ممتد درسی
تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.		شیوه ارزیابی
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	- شاگردان جواب های گوناگون می‌دهند. - به عنوان درس جدید توجه می نمایند. - به دقت گوش می‌دهند. - مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند. - مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند. - لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می‌نویسند. - به دقت گوش می‌دهند. - مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند. - به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند. - به سؤالات متن درس جواب می‌دهند.	- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی جهت تولید انگیزه، سؤال زیر را طرح کند: - به نظر شما تجارت، در اقتصاد یک کشور چه نقش دارد؟ - عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد. - متن درس را به صدای بلند می‌خواند. - بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند. - به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند. - لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنا می‌نماید. - معلم درس را تشریح می نماید. - از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند. - شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به تجارت بحث نمایند. - جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می‌پردازد.

	- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- درس را خلاصه کرده و کارخانه‌گی متن درس را وظیفه می‌دهد.
<p style="text-align: right;">جواب به سؤال‌های متن درس</p> <p>۱- تجارت خرید و فروش اموال به مقصد حاصل کردن فایده می باشد.</p> <p>۲- تجارت کشور ما بر محصولات زراعتی، تولیدات حیوانی، صنایع دستی استوار است.</p> <p>۳- اقلام مهم صادراتی کشور عبارت اند از : میوه های تازه و خشک، نباتات طبی، پشم، پوست، پوست قره قل ، قالین و غیره می باشد.</p>		
معلومات اضافی		
<p style="text-align: right;">تجارت افغانستان</p> <p>مردم برای رفع نیازمندی های خود مجبور اند اشیای تولیدی خود را به دیگران به فروش برسانند و در مقابل اشیای مورد نیاز خود را از دیگران بدست بیاورند با انجام این عمل داد و ستد و عرضه و تقاضا صورت میگیرد. بنابر آن تجارت عبارت از داد و ستد، عرضه و تقاضا می باشد. تجارت بر دو نوع می‌باشد تجارت داخلی و تجارت خارجی.</p> <p>در تجارت داخلی خرید و فروش اشیا در داخل مملکت صورت می‌گیرد و در تجارت خارجی تولیدات اضافی به خارج صادر شده و در مقابل آن اشیای مورد ضرورت وارد می‌گردد. به هر اندازه که صادرات یک مملکت زیاد باشد آن مملکت دارای اقتصاد خوب و اسعار خارجی بیشتر داخل کشور می‌گردد در گذشته اقلام صادراتی افغانستان را محصولات زراعتی از قبیل میوه های تازه، خشک، بته های طبی و در بخش مالداري پوست قره قل، چرم، پشم، و روده گوسفند تشکیل میداد که از این مدرک اسعار زیاد داخل افغانستان می‌گردید. اما نسبت جنگ ها، صادرات تقلیل یافته برخلاف در واردات افزودی بعمل آمده است.</p>		

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		تجارت داخلی
هدف کلی		شاگردان راجع به تجارت داخلی کشور معلومات حاصل کنند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<ul style="list-style-type: none"> از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند: • اقلام صادراتی و وارداتی کشور را از هم تفکیک کرده بتوانند. • شیوه های تجارت داخلی کشور را بدانند. • متیقن شوند که برای رشد صنایع ملی استفاده از تولیدات داخلی ضروری است.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و ممتد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - شاگردان جواب های گوناگون می‌دهند. - به عنوان درس جدید توجه می نمایند. - به دقت گوش می‌دهند. - مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند. - مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند. - لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می‌نویسند. - به دقت گوش می‌دهند. - مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند. - به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند. - به سؤالات متن درس جواب می‌دهند. 	<ul style="list-style-type: none"> - معلم محترم بعد از فعالیت مقدماتی جهت تولید انگیزه، سؤال زیر را طرح کند: - به نظر شما، تجارت داخلی چه نقش در اقتصاد کشور دارد؟ - عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد. - متن درس را به صدای بلند می‌خواند. - بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند. - به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند. - لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنا می‌نماید. - معلم درس را تشریح می‌نماید. - از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند. - شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به تجارت داخلی بحث نمایند. - جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می‌پردازد.

	- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- درس را خلاصه کرده و کارخانه‌گی متن درس را وظیفه میدهد.
<p style="text-align: right;">جواب به سؤال‌های متن درس</p> <p>۱- تجارت داخلی نه تنها شهر ها را باهم وصل می کند ؛ بلکه روابط اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی میان اقوام و قبایل مختلف کشور را با هم پیوند می دهد.</p> <p>۲- تجاران از دهات به شهر ها محصولات زراعتی، مالداري و صنايع دستی را انتقال می دهند و از شهر ها به دهات انواع محصولات مورد ضرورت آنها را انتقال می دهند .</p> <p>۳- جواب ازاد است .</p>		
معلومات اضافی		
<p style="text-align: right;">تجارت داخلی افغانستان</p> <p>تجارت داخلی عبارت از خرید و فروش محصولات زراعتی، مالداري و توليدات صنعتی در داخل مملکت غرض رفع نیازمندی های مردم می باشد تجارت داخلی به وسیله تجار داخلی صورت می گیرد و زمینه سرمایه گذاری و ایجاد کار را مهیا می سازد و در بلند بردن اقتصاد ملی رول مهم دارد. تجارت داخلی نه تنها شهر ها و مردم را با یکدیگر نزدیک می سازد بلکه روابط فرهنگی را نیز بین مردم گسترش می دهد.</p>		

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		تجارت خارجی
هدف کلی		شاگردان راجع به تجارت خارجی معلومات حاصل کند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند: <ul style="list-style-type: none"> • به تاریخچه تجارت خارجی افغانستان آشنا شوند. • به تجارت خارجی کشور آشنا شوند. • راه های بهتر تجارت خارجی را بدانند. • بتوانند از راههای تجارتی کشور در زمانه های قدیم نام ببرند. • متیقن شوند که تجارت راه حلال معشیت می باشد.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و ممتد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	- شاگردان جواب های گوناگون می دهند. - به عنوان درس جدید توجه می نمایند. - به دقت گوش می دهند. - مطابق هدایت معلم عمل می کنند. - مطابق هدایت معلم عمل می کنند. - لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می نویسند. - به دقت گوش میدهند. - مطابق هدایت معلم عمل می کنند. - به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند. - به سؤالات متن درس جواب میدهند.	- معلم محترم بعد از فعالیت مقدماتی جهت تولید انگیزه، سؤال زیر را طرح کند: - به نظر شما، تجارت خارجی چه اهمیت دارد؟ - عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد. - متن درس را به صدای بلند می خواند. - بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند. - به شاگردان هدایت می دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی فهمند یادداشت نمایند. - لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی فهمند روی تخته نوشته و معنا می نماید. - معلم درس را تشریح می نماید. - از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند. - شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به تجارت خارجی بحث نمایند. - جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می پردازد.

	- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- درس را خلاصه کرده و کارخانه‌گی که در اخیر متن کتاب درسی موجود است وظیفه می‌دهد.
<p style="text-align: center;">جواب به سؤال‌های متن درس</p> <p>۱- اقلام مهم صادراتی کشور عبارت است از : پنبه، میوه های خشک و تازه ،پشم، پوست، پوست قره قل، نباتات طبی، محصولات صنایع دستی و غیره می باشد.</p> <p>۲- ارسال کالاها یا اموال به کشورهای خارجی برای فروش و یا مبادله را صادرات گویند.</p> <p>۳- برای محدود ساختن اموال وارداتی به داخل کشور باید تولیدات داخلی کشور افزایش یابد و هموطنان ما نیز از محصولات داخلی استفاده کنند.</p>		
<p style="text-align: center;">معلومات اضافی</p>		
<p style="text-align: center;">تجارت خارجی افغانستان (صادرات و واردات)</p> <p>هرگاه در یک کشور محصولات زراعتی، مالداري و توليدات صنعتی و معدنی به اندازه کافی تولید نگردد و احتیاجات داخلی را تکافو ننماید. کشور مذکور برای رفع احتیاجات خود مجبور است تا یک مقدار اشیای مورد ضرورت خود را از خارج وارد نماید که توريد اشیای مذکور عبارت از واردات می باشد. اما صدور اضافه محصولات و توليدات به خارج کشور یک صادرات را تشکیل می‌دهد. در گذشته افغانستان یک مقدار صادرات به خارج داشت اما متأسفانه به اثر جنگ ها واردات زیاد شده اما صادرات به رکود مواجه گردیده است.</p>		

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		بنادر ها کشورما
هدف کلی		شاگردان راجع بنادرها کشورما معلومات حاصل کند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • مفهوم بنادر را بدانند. • به اهمیت بنادر کشور آشنایی حاصل نمایند. • موقعیت بنادر کشور را به روی نقشه سیاسی کشور تثبیت کند. • متیقن شوند که بنادر راه قانونی صادرات و واردات کشور می باشد.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و ممتد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - شاگردان جواب های گوناگون می دهند. - به عنوان درس جدید توجه می نمایند. - به دقت گوش می دهند. - مطابق هدایت معلم عمل می کنند. - مطابق هدایت معلم عمل می کنند. - لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می نویسند. - به دقت گوش می دهند. - مطابق هدایت معلم عمل می کنند. - به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند. - به سؤالات متن درس جواب می دهند. 	<ul style="list-style-type: none"> - معلم محترم بعد از فعالیت مقدماتی جهت تولید انگیزه، سؤال زیر را طرح کند: - گاهی از کدام بندر کشور عبور کرده اید؟ - عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد. - متن درس را به صدای بلند می خواند. - بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند. - به شاگردان هدایت می دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی فهمند یادداشت نمایند. - لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی فهمند روی تخته نوشته و معنا می نماید. - معلم درس را تشریح می نماید. - از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند. - شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به بنادرها کشورما بحث نمایند. - جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می پردازد.

	<p>- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.</p>	<p>- درس را خلاصه کرده و کارخانه‌گی که در اخیر متن کتاب درسی موجود است وظیفه می‌دهد.</p>
	<p>جواب به سؤال‌های متن درس</p> <p>۱- بندرهای افغانستان عبارت است از : حیرتان، آقینه، ای خانم، شیرخان، تورغندی، اسلام قلعه، زرنج، تورخم، غلام خان و سپین بولدک.</p> <p>۲- بندر تورغندی بین کشور ما و کشور ترکمنستان در منطقه سرحدی ولایت هرات موقعیت دارد که کشور ما را با کشورهای آسیای مرکزی وصل می‌کند.</p> <p>۳- بندر تورخم کشور ما را با کشور پاکستان و هندوستان از طریق خشکه وصل می‌کند و از طریق بندرکراچی و بحر هند با تمام کشور های ساحلی اروپایی، آسیایی، آفریقایی، استرالیا و امریکا وصل می‌سازد، یعنی بندر مهم تجارتي کشور به شمار می رود.</p>	
	<p>معلومات اضافی</p>	
	<p>بندرها</p> <p>۱- بندر حیرتان: حیرتان شهر کوچکی است که در سرحد بین ازبکستان و افغانستان در شمال ولایت بلخ در کنار دریای آمو واقع شده‌است. یکی از بندرگاه‌های مهم تجارتي افغانستان بشمار می رود.</p> <p>۲- بندر آقینه: این بندر، در ولسوالی اندخوی فاریاب و در سرحد با ترکمنستان واقع بوده و اموال تجارتي از کشورهای آسیای میانه، کشور های اروپایی، ایران و چین وارد می‌گردد.</p> <p>۳- بندر آی خانم: کارساخت تاسیسات گمرکی بندر آی خانم در ولسوالی دشت قلعه ولایت تخار در منطقه که دریا های آمو و کوکچه به هم وصل می‌شود به زودی آغاز خواهد شد. بندر تجارتي آی خانم از بندرهای مهم در شمال شرق افغانستان است.</p> <p>۴- شیر خان بندر: این بندر در شمال افغانستان در ولایت کندز در کنار دریای آمو بین تاجیکستان و افغانستان قرار دارد.</p> <p>بندر شیرخان به نام شیر محمد ناشر از قبیله خروتي قوم غلجائی یکی از بزرگان و خانهای مشهور این قوم بود و در آبادی ولایت کندز خدمت زیاد کرده بود، نامیده شده است.</p> <p>۵- بندر تورغندی: این بندر افغانستان را با ترکمنستان وصل می‌کند. بندر تورغندی در اواخر دوره ظاهر شاه به شکل ابتدائی تاسیس شده است.</p> <p>۶- بندر اسلام قلعه: در ولایت هرات مربوط ولسوالی کهسان در نقطه صفری سرحدی افغانستان و ایران است.</p> <p>۷- بندر ابونصر فراهی: در ولایت فراه می باشد.</p> <p>۸- بندر پل ابریشم نیمروز: در ولایت نیمروز کشور افغانستان موقعیت دارد.</p> <p>۹- سپین بولدک: سپین بولدک شهر سرحدی است که در جنوب ولایت قندهار افغانستان در شمال کویت پاکستان واقع است.</p> <p>۱۰- بندر غلام خان: در ولایت خوست موقعیت دارد.</p> <p>۱۱- بندر تورخم: بندر سرحدی تورخم و سپین بولدک هر دو از مهمترین مسیر ترانزیت مال التجاره بین افغانستان و پاکستان است.</p>	

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		محیط زیست
هدف کلی		شاگردان با محیط زیست آشنا شوند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • مفهوم محیط زیست را بدانند. • فواید حفظ محیط زیست را بیان کرده بتوانند. • با پاکی محیط زیست علاقمند شوند.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و مُد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب های گوناگون می‌دهند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه می‌نمایند</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می‌نمایند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید:</p> <p>- به نظر شما چرا انسان ها برای پاک نگهداشتن محیط زیست خود تلاش می‌کنند</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می‌خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنا می‌نماید.</p> <p>- معلم درس را تشریح می‌نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به پاکی و نظافت محیط زیست بحث نمایند.</p>

	- به سؤالات متن درس جواب میدهند. - به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می پردازد. - درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.
<p style="text-align: center;">جواب به سؤال های متن درس</p> <p>۱- محیط زیست به همه جاهای که در آن زندگی جریان دارد گفته می شود.</p> <p>۲- محیط زیست نا پاک سبب امراض گوناگون می شوند.</p> <p>۳- مواد فاضله، دودها، گرد و خاک زباله های مختلف، سبب ناپاکی و آلودگی محیط زیست و امراض گوناگون می شوند.</p>		
<p style="text-align: center;">معلومات اضافی برای معلم محترم</p>		
<p style="text-align: right;">محیط زیست</p> <p>محیط زیست، محل زیست موجودات زنده را گویند که در برگیرنده اجسام حیه و غیر حیه می باشد، که در پیرامون او قرار دارد و بالایش به نحوی تأثیر می گذارد.</p> <p style="text-align: right;">انواع محیط زیست</p> <p>۱- محیط طبیعی: محیط هایی را می توان طبیعی خواند که دست بشر در آن دخالت نکرده باشد و در آن جریان های طبیعی غالب بوده مانند: جنگلها، دشت ها، کوهها، علفزارها، دریاها، خلیج ها، تالابها، بحیره ها و اشجار همه و همه محیط های طبیعی اند، به شرطی که مداخله انسانها ماهیت اصلی آنها را دگرگون نکرده باشد.</p> <p>۲- محیط غیر طبیعی: محیطی که در اثر مداخله انسان ماهیت طبیعی خود را از دست داده به اساس تفکر و فرهنگ انسان تغییر حالت یافته باشد، محیط مصنوعی خوانده می شود. مداخله بشر می تواند ویرانگر یا سازنده باشد، قطع جنگلات از بین بردن چراگاهها و ساحات سبز طبیعت به منظور ایجاد مناطق مسکونی و یا به منظور استفاده از چوب جنگلها همه در زمره مداخله ویرانگر محیط به شما می رود، در حالی که تبدیل مناطق خشک و سوزان و بی آب و علف از راه تمديد کانالها، آب و آبیاری آن و تبدیل آن به فارمهای زراعتی، باغها و مناطق سرسبز در جمله فعالیت سازنده بشر به حساب می آید. به هر اندازه که مداخله بشر در محیط زیست بیشتر شود به همان اندازه محیط و وضعیت طبیعی خود را از دست می دهد. امروز بخش اعظم مداخلات بشر در محیط، به زیان زنده جانها تمام می شود.</p>		

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		اقلیم
هدف کلی		شاگردان راجع به اقلیم معلومات حاصل کنند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> عوامل اقلیم را تعریف کرده بتوانند. به روی نقشه اقلیمی مناطق مختلف اقلیمی جهان را از هم تفکیک کنند. علت تغییر مناطق اقلیمی مختلف را توضیح کرده بتوانند. شاگردان متیقن شوند که هر منطقه اقلیمی دارای نباتات و حیوانات خاص می باشد.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و ممتد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب های گوناگون می دهند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه می نمایند</p> <p>- به دقت گوش می دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>- به دقت گوش می دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی جهت تولید انگیزه، سؤال زیر را طرح می نماید:</p> <p>- به نظر شما، آب و هوای محل زنده گی شما چگونه است؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی فهمند روی تخته نوشته و معنا می نماید.</p> <p>- معلم درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p>

	- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند. - به سؤالات متن درس جواب میدهند. - به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به اقلیم بحث نمایند. - جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می پردازد. - درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.
<p style="text-align: center;">جواب به سؤال های متن درس</p> <p>۱- اقلیم مطالعه اوسط تغییرات هوا از قبیل درجه حرارت، بارنده گی، رطوبت و غیره در یک دوره طولانی بیش از سی سال می باشد.</p> <p>۲- در جهان انواع اقلیم ها مانند: معتدله، صحرایی، نیمه صحرایی، کوهستانی، قطبی، مدیترانه یی و غیره می باشد.</p> <p>۳- اقلیم صحرایی در طول سال گرم و خشک و تقریباً بدون باران می باشد.</p>		
معلومات اضافی		
<p style="text-align: right;">اقلیم</p> <p>اقلیم عبارت از مطالعه حد وسطی آب و هوای یک منطقه است؛ مانند: حرارت، رطوبت، فشارهوا، جریانات باد و باران و غیره حوادث جوی که در بیش از سی سال تکرار شود. اقلیم بالای چگونه گی نباتات، حیوانات و همچنان بر فعالیت های روزمره اقتصادی انسانها، حتی فرهنگ، سویه مادی، رنگ، جلد و ساختمان فیزیکی تاثیرات فوق العاده دارد. هدف اساسی اقلیم تمایل شعاع آفتاب است که در مناطق مختلف، در اوقات جداگانه و در هر فصل های به زوایای مختلف و میلان های جداگانه بر زمین می تابد.</p>		

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		اقلیم افغانستان
هدف کلی		شاگردان راجع به اقلیم افغانستان معلومات حاصل کنند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • عامل تغییر اقلیمی کشور را گفته بتوانند. • به روی نقشه اقلیمی مناطق مختلف اقلیمی کشور را از هم تفکیک کنند. • علت تغییر اقلیمی در چهار فصل را توضیح کرده بتوانند. • متیقن شوند که هر منطقه اقلیمی دارای نباتات و حیوانات خاص می باشد.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و ممتد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب های گوناگون می دهند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه می نمایند</p> <p>- به دقت گوش می دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>- به دقت گوش می دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی جهت تولید انگیزه، سؤال زیر را طرح می کند:</p> <p>- فکر کنید، منطقه شما دارای کدام نوع اقلیم است؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی فهمند روی تخته نوشته و معنا می نماید.</p> <p>- معلم درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p>

- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به اقلیم افغانستان بحث نمایند. - جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می پردازد. - درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.	- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند. - به سؤالات متن درس جواب میدهند. - به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.
---	--

جواب به سؤال های متن درس

- ۱- ولایات کنر، لغمان و ننگرهار دارای اقلیم مدیترانه یی می باشند.
- ۲- مناطق جنوب غرب کشورمانند: فراه، لشکرگاه و نیمروز دارای اقلیم صحرایی می باشند.
- ۳- تابستان گرم و خشک و زمستان سرد و پر برف از خصوصیات مناطق نیمه صحرایی می باشد.

معلومات اضافی

اقلیم صحرایی

در جنوب غرب کشورمثل: گرشک، نیمروز و جنوب ولایت فراه می باشد. بارنده گی در نواحی بسیار کم است، تفاوت حرارت شب و روز بسیار زیاد است یعنی روز بسیار گرم و شب سرد می باشد. و گرمی زیاد و بارنده گی کم از خصوصیات آن است.

اقلیم کوهستانی

ازارتفاع در تغییر اقلیم تاثیر زیاد دارد. که همین عامل سبب اقلیم کوهستانی شده است. ازاینکه حرارت هوا در هر هزارمتر ارتفاع در حدود شش درجه کاهش می یابد. هوا سرد و اندازه برف و باران بیشتر می گردد. مناطق مرکزی کشور و هندوکش دارای اقلیم کوهستانی می باشد.

اقلیم مونسونی

بعضی مناطق کشور مانند: پکتیا، خوست دارای اقلیم مونسونی می باشد، در این مناطق در تابستان باران می بارد. هوای مرطوب این نواحی مساعد ترین منطقه برای رشد درخت ها ی ارچه ، بلوط و جلغوره می باشد. این مناطق تحت تاثیر بادهای مرطوب بحر هند در موسم تابستان قرار می گیرد که سبب بارنده گی می شود.

اقلیم ستیپی: در این مناطق بارنده گی بیشتر در موسم زمستان صورت می گیرد. در این مناطق علفزارها خوب نشو نما دارند. در این اقلیم در ولایات بغلان، کندز، فاریاب، پروان، غزنی، کاپیسا، کابل و هرات شامل است.

اقلیم تندرا: مناطق که ساحه رشد جنگل ها ودرخت ها در آن به پایان رسیده و نباتات به شکل علف و بته در آن روییده باشند. در این مناطق برف زیاد باریده وزمستان بسیارسرد و طولانی و تابستان معتدل و کوتاه است مانند : پامیر در بدخشان، نقاط مرتفع هندوکش و ناور غزنی.

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		تولید برق
هدف کلی		شاگردان در باره برق معلومات حاصل کند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • برق را تعریف کرده بتواند. • به روی نقشه طبیعی موقعیت بندها را بالای دریاها و کشور نشان دهند. • متیقن شوند، که کشور ما کوهستانی است و برای تولید هزاران کیلو وات انرژی برق آبی مساعد می‌باشد. که نه تنها انرژی مورد ضرورت داخلی را مرفوع ساخته می‌تواند، بلکه به کشور صادر کننده انرژی برقی نیز تبدیل شده می‌تواند.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و ممتد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب های گوناگون می دهند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه می نمایند</p> <p>- به دقت گوش می دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>- به دقت گوش می دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می کنند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی جهت تولید انگیزه، سؤال زیر را طرح می کند:</p> <p>- چه فکر می کنید، برق چگونه تولید می شود؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی فهمند روی تخته نوشته و معنا می نماید.</p> <p>- معلم درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p>

<p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع تولید برق بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می پردازد.</p> <p>- درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.</p>	<p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.</p> <p>- به سؤالات متن درس جواب میدهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.</p>
---	---

جواب به سؤال های متن درس

- ۱- مردم ما از زمانه های قدیم از قوه آبی برای فعال ساختن آسیاب ها، پاییکوب و با نصب توربین ها برای تولید برق استفاده می نمودند.
- ۲- از آب برعلاوه نوشیدن، برای زراعت، تولید انرژی برقی، برای سرد ساختن ماشین های صنعتی و حمل و نقل استفاده شده می تواند.
- ۳- آب دریاها که به نشیب تند در جریان می باشد، با ساختن بندها و نصب توربین های تولید برقی می توان از انرژی برقی ان استفاده نمود.

معلومات اضافی

هدف از احداث

- اهداف ساخت یک بند می توانند متفاوت باشند طوری که بسیاری از بند ها بیشتر، از یک هدف را دارا می باشد این اهداف می توانند شامل آبیاری یا تأمین آب مناطق شهری یا زمین های زراعتی، تولید انرژی الکتریکی، ایجاد منطقه تفریحی، کنترل سیل، پرورش ماهی وغیره باشند.
- در سالهای قبل از جنگ افغانستان ۷۳۷ میگاووات برق تولیدات داشت به اثر جنگهای تحمیلی به ۴۵۴ میگاووات تقلیل یافت. فعلاً افغانستان ۳۰۰-۲۵۰ میگاووات تولید و ۵۰۰ میگاووات آن برق وارداتی است.
- بندهای برقی که فعلاً فعال اند؛ عبارتند از: بند کجکی در ولایت هلمند، بند برق ماهی پر، بند برق سروب، بند برق نغلو و بند برق درونته در مسیر راه کابل - جلال آباد، پروژه بند برق سلما در ولایت هرات، بند برق چک در ولایت میدان وردک، بند برق جبل السراج در ولایت پروان و بند برق پلخمري می باشد، که این بند برق ۱۰ درصد برق افغانستان را تأمین می کند. درین اواخر یک تعداد پروژه ها نیز روی دست گرفته شده است. که نیازمندی های برق را تا اندازه حل خواهد کرد.
- در کشورما افغانستان نیز می توان بالای دریاها کشور، که عموماً در مناطق کوهستانی جریان دارد و دارای نشیب بیشتر می باشد و به تاسیسات بندهای آبگردان بزرگ نیز ضرورت ندارد. از تاسیسات نیروگاه های برق آبی کوچک استفاده کرد. که به این طریق نیاز مندی های منطقه را مرفوع ساخت واز واردکردن برق خارجی که بیشترین سرمایه کشورما از راه پرداخت قیمت آن به خارج انتقال میگردد، جلوگیری کرد.

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		معادن و ذخایر طبیعی افغانستان
هدف کلی		شاگردان در باره معادن و ذخایر طبیعی افغانستان معلومات حاصل کنند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • معادن را تعریف کرده بتوانند. • به روی نقشه اقتصادی کشور موقعیت معادن و ذخایر طبیعی کشور را نشان دهند. • متیقن شوند که کشور ما نظر به تعداد، مقدار و جنسیت معادن و ذخایر طبیعی از جمله غنی ترین کشورهای جهان به شمار می‌رود.
روش های تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب.
مواد درسی و مُد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر و غیره.
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری، سؤال و جواب، مشاهده و ارزیابی صنفی.
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب های گوناگون می‌دهند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه می‌نمایند</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنا کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل می‌کنند.</p> <p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل می‌نمایند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی جهت تولید انگیزه، سؤال زیر را طرح می‌کند:</p> <p>- به نظر شما، معادن مهم افغانستان کدام ها اند؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می‌خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنا می‌نماید.</p> <p>- معلم درس را تشریح می‌نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع معادن و ذخایر طبیعی افغانستان بحث نمایند.</p>

	- به سؤالات متن درس جواب میدهند. - به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت معلم عمل می نمایند.	- جهت ارزیابی به سؤالات کتاب می پردازد. - درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.
<p style="text-align: center;">جواب به سؤال های متن درس</p> <p>- ذخایر نفت و گاز کشور در ولایات تخار، کندز، جوزجان، فاریاب، بادغیس، هرات و در ولایات جنوب کشور تثبیت گردیده است.</p> <p>۲- سنگ مرمر و رخام در جاغوری ولایت غزنی، ننگرهار، هلمند، کندهار، کابل، وردگ، در دره غوربند ولایت پروان و در دیگر مناطق کشور وجود دارد.</p> <p>۳- از زغال سنگ برای تولید حرارت و گرما استفاده صورت می گیرد.</p>		
معلومات اضافی		
<p style="text-align: center;">معادن افغانستان</p> <p>افغانستان از لحاظ داشتن ذخایر زیر زمینی کشور غنی می باشد؛ ولی از این منابع تاحال به صورت فنی استفاده بعمل نیامده در بعضی از مناطق از زمان های بسیار قدیم یکتعداد معادن به صورت غیرفنی استخراج گردیده است.</p> <p>در افغانستان الی اکنون اضافه از ۳۰۰ معدن فلزات را کشف کرده اند. معادن فلزات در زیاده نقاط افغانستان وجود دارد، تا فعلاً ۱۲ معدن مس، چهار معدن طلا، پنج معدن نقره، معدن کروم در ۱۴ محل، سرب وجست در هشت محل، ۴ معدن مولی بودیم، ۷ معدن المونیم، ۸۹ معدن آهن با فیصدی سایر عناصر، معدن قلعی ونکل درین کشور کشف و مورد مطالعه قرار گرفته است.</p>		